

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 30 juni 2008 (01.07)
(OR. en)**

11249/08

POLGEN 76

NOTA

van:	het Franse, het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap
aan:	de delegaties
Betreft:	18-maandenprogramma van de Raad

Voor de delegaties gaat hierbij de definitieve versie van het 18-maandenprogramma van de Raad dat is opgesteld door het Franse, het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap.

INHOUD

INLEIDING.....	5
I. STRATEGISCH KADER	6
II. OPERATIONEEL PROGRAMMA.....	11
ONTWIKKELING VAN DE UNIE	11
Uitvoering van het nieuwe Verdrag	11
Uitbreiding	11
Algemene herziening van de uitgaven en middelen van de EU	12
Transparantie.....	13
GEÏNTEGREERD ENERGIE- EN KLIMAATBELEID.....	13
Klimaatverandering.....	14
Energie (zekerheid, concurrentievermogen, ecologische duurzaamheid)	17
GROEI EN BANEN.....	19
De tweede cyclus van drie jaar van de strategie van Lissabon (2008-2010)	20
Tenuitvoerlegging van het communautaire Lissabonprogramma.....	20
Uitvoering van de nationale hervormingsprogramma's	20
ALGEMENE ECONOMISCHE VRAAGSTUKKEN/ BELEIDSCOÖRDINATIE	21
Betere coördinatie van het economisch beleid.....	21
Stabiliteits- en groeipact	21
EMU – Eurozone	21
Kwaliteit en houdbaarheid van de openbare financiën	22
Financiële stabiliteit	23
Statistiek.....	23
Jaarlijkse begrotingsprocedure.....	24
CONCURRENTIEVERMOGEN/ INTERNE MARKT	24
Interne markt.....	24
Externe dimensie van het concurrentievermogen	25
Het mkb-beleid.....	26
Intellectuele-eigendomsrechten	27
Industriebeleid.....	27
Mededingingsbeleid	28
Betere regelgeving	28
Douane	30
Financiële diensten.....	31
Diensten van algemeen economisch belang	32
Vennootschapsrecht	33
Aanbestedingen.....	33
Fiscaliteit.....	34
Toerisme	35

ONDERZOEK, KENNIS EN INNOVATIE	35
Onderzoek	35
Innovatie	36
Onderwijs en opleiding	37
Telecommunicatie en de informatiemaatschappij	38
Ruimte	39
WERKGELEGENHEID EN SOCIAAL BELEID.....	40
Werkgelegenheid/flexizekerheid/mobiliteit	40
Arbeidsrecht	41
Sociaal beleid	42
Jeugd.....	42
Demografische veranderingen.....	43
Sociale diensten van algemeen belang	44
GENDERGELIJKHEID EN NON-DISCRIMINATIE	44
GEZONDHEID EN CONSUMENTEN.....	45
Gezondheid.....	45
Voedselveiligheid	47
Consumenten	47
Sport	48
CULTUUR, AUDIOVISUELE SECTOR EN MEERTALIGHEID.....	48
Cultuur.....	48
Audiovisuele vraagstukken	49
Meertaligheid.....	50
DUURZAME ONTWIKKELING	50
Strategie voor duurzame ontwikkeling.....	50
Maritiem beleid	51
Strategie voor het Oostzeegebied	52
MILIEU	53
Biodiversiteit	53
Milieutechnologieën	54
Chemische stoffen	54
Lucht.....	56
Andere vraagstukken	56
Internationale governance op milieugebied	57
VERVOER	57
Duurzaam en concurrerend vervoer	57
Veilige vervoerswijzen.....	59
Intelligente vervoersystemen.....	60
LANDBOUW EN VISSERIJ	61
Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (inclusief check-up).....	61
Veterinaire en fytosanitaire vraagstukken	62
Gemeenschappelijk visserijbeleid	63

COHESIEBELEID	64
Cohesiebeleid	64
Ultraperifere regio's	65
RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT	65
Een nieuw post-Haags programma	66
Migratie	66
Asiel en bescherming van vluchtelingen	68
Schengengebied, grenzen en visumbeleid	68
Integratie en interculturele dialoog	69
Terrorismebestrijding	70
Bestrijding van mensenhandel	70
Drugsbestrijding	71
Politie- en douanesamenwerking	72
Uitwisseling van informatie	73
Justitiële samenwerking in strafzaken	73
Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken	74
Praktische samenwerking in burgerlijke zaken	75
Externe betrekkingen op JBZ-gebied	76
Civiele bescherming	77
EXTERNE BETREKKINGEN	77
Europese veiligheidsstrategie	77
EVDB/Crisisbeheersing	78
Non-proliferatie en ontwapening	79
Multilaterale samenwerking	79
Mensenrechten en rechtsstaat	80
Handel	80
Ontwikkelingsbeleid en beleidscoherentie voor ontwikkeling	82
Nabuschapsbeleid en het proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse-Zeegebied	83
Westelijke Balkan	84
Trans-Atlantische betrekkingen	85
Rusland	86
Afrika	86
Midden-Oosten	87
Centraal-Azië	87
Azië	88
Latijns-Amerika en het Caribisch gebied	89
EVA	89

18-MAANDENPROGRAMMA van het Franse, het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap
--

INLEIDING

Dit document bevat het gecombineerde programma van het Franse, het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap van juli 2008 tot en met december 2009. Het omvat twee delen. Deel 1 schetst het strategische kader voor het programma en plaatst het in een ruimere context, en meer bepaald in het perspectief van doelstellingen voor de langere termijn, die doorloopt tot in de periode van de volgende drie voorzitterschappen. Overeenkomstig het herziene reglement van orde van de Raad zijn derhalve het toekomstige Spaanse, Belgische en Hongaarse voorzitterschap over dit gedeelte geraadpleegd. Het tweede deel bevat het operationele programma met de onderwerpen die naar verwacht in de 18-maandenperiode aan de orde zullen komen.

Wat het Verdrag van Lissabon betreft, zullen de voorzitterschappen te werk gaan in overeenstemming met de conclusies van de Europese Raad van 19/20 juni 2008 en eventuele toekomstige conclusies van de Europese Raad over dit onderwerp. De gedeelten van het programma die over het Verdrag van Lissabon gaan, dienen in het licht van die conclusies te worden gelezen.

De drie voorzitterschappen zullen onderling nauw samenwerken teneinde de in dit programma opgenomen doelstellingen zo goed mogelijk te verwezenlijken. Daartoe zullen zij ook samenwerken met de andere instellingen van de Europese Unie, met name met de Commissie en het Europees Parlement, op basis van hun respectieve bevoegdheden.

DEEL I

STRATEGISCH KADER

De komende jaren zal de Unie zich, na de verwachte inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, volledig kunnen concentreren op het aanpakken van concrete uitdagingen die van rechtstreeks belang zijn voor de burgers, zoals vorm geven aan de mondialisering in het belang van de burgers; verbeteren van groei en concurrentievermogen en meer en betere banen scheppen, hetgeen bijdraagt aan de maatschappelijke samenhang; versterken van de interne markt; het doen stoppen van de klimaatverandering; het oplossen van energieproblemen en het aanpakken van milieuvraagstukken; werken aan duurzame landbouw; de burgers van Europa meer veiligheid bieden; de problemen van migratie aanpakken en de kansen die migratie biedt, benutten; het EVDB, de regionale samenwerking en de betrekkingen met de naburige landen versterken; en het uitbreidingsproces vooruit helpen en tevens streven naar een grotere rol op het wereldtoneel en naar krachtiger instrumenten voor Europa.

De Unie zal de nieuwe mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt ten volle benutten om op al deze terreinen vorderingen te maken.

De begroting van de Unie is een belangrijk hulpmiddel voor de verwezenlijking van de gemeenschappelijke doelen van de Unie. Bijzondere prioriteit zal daarom worden verleend aan een alomvattende herziening van de uitgaven en de middelen van de EU, zoals overeengekomen in december 2005. Op basis daarvan zal de Europese Raad besluiten kunnen nemen over alle punten die tijdens de herwaardering aan de orde zijn gekomen. Bij de evaluatie zal ook het voorbereidende werk voor de financiële vooruitzichten voor na 2013 worden gebruikt als basis voor besluiten die de Europese Raad mogelijkerwijs zal nemen.

De komende voorzitterschappen gaan ervoor zorgen dat de Unie de uitdagingen aan haar adres op de langere termijn doeltreffender kan aanpakken en daarbij zullen zij zich voldoende rekenschap geven van het verslag van de onafhankelijke reflectiegroep die de Europese Raad in december 2007 heeft ingesteld. In dit verslag, dat aan de Europese Raad van juni 2010 zal worden voorgelegd, zal worden getracht na te gaan welke de wezenlijke problemen en ontwikkelingen zijn waar de Unie wellicht mee geconfronteerd zal worden, en te bestuderen hoe die kunnen worden aangepakt.

Klimaatverandering is een van de belangrijkste uitdagingen voor de Unie en vraagt om mondiale oplossingen. Daarom moet de Unie ervoor zorgen dat zij haar internationale leidende rol in de onderhandelingen over het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering en het bijbehorend Protocol van Kyoto behoudt. Doel is om in 2009 te Kopenhagen tot een ambitieuze, wereldwijde, alomvattende overeenkomst inzake klimaatverandering voor de periode na 2012 te komen die strookt met de 2°C-doelstelling van de Unie. Als de Unie wil dat de internationale onderhandelingen slagen, moet zij blijf blijven geven van leiderschap. Alomvattende besprekingen in de Raad, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement, moeten voor eind 2008 leiden tot een akkoord over het energie- en klimaatpakket, en moeten aldus de weg vrijmaken voor de aanneming ervan, uiterlijk begin 2009, overeenkomstig de conclusies van de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2008.

Belangrijke prioriteit voor de Unie blijft het zorgen voor zekere, concurrerende en ecologisch duurzame energie. Deze prioriteit zal tot uiting komen in het tweede actieplan van de Unie voor een energiebeleid voor Europa (2010-2012), dat moet worden opgesteld in het licht van de bestudering door de Europese Raad van de komende herziening van de strategische energiebeleidsevaluatie in het voorjaar van 2009. Met name energiezekerheid zal een punt zijn dat voor Europa steeds belangrijker wordt, omdat het niet alleen gaat om de diversificatie van de energiebronnen, maar ook om de voorzieningszekerheid en de ontwikkeling van Europese infrastructuren voor energie. De voltooiing van de interne energiemarkt zal een hoofdrol spelen bij het opstuwen van het concurrentievermogen van de Unie. De verdere uitvoering van het externe energiebeleid van de Unie zal ook bijdragen aan meer voorzieningszekerheid.

De uitvoering van de strategie van Lissabon blijft een vereiste voor het creëren van meer en betere banen en het verzekeren van duurzame groei voor de lange termijn. Er is beduidende vooruitgang geboekt, maar er moet nog veel worden gedaan. De Unie zal ongetwijfeld een krachtige hervormingsagenda nodig hebben om de reeds geboekte vooruitgang te bestendigen en de uitdagingen van de toekomst aan te gaan. De voorzitterschappen zullen dan ook de funderingen leggen voor een vernieuwing van de strategie van Lissabon en zij zullen ervoor zorgen dat de EU zich zal blijven inzetten voor structurele hervorming, duurzame ontwikkeling en sociale cohesie en zij zullen hun aandacht richten op de grootste uitdagingen van het decennium van 2010 tot 2020.

Er zal een bijzondere inspanning worden verricht om het concurrentievermogen van de Unie te verhogen en de Unie beter in staat te stellen kansen te benutten en uitdagingen die van buiten op haar afkomen, aan te gaan. Voorwaarde is wel dat de interne markt volledig geïntegreerd is en goed werkt. Daarom zullen de voorzitterschappen actief reageren op de evaluatie van de interne markt en verder werken aan het wegnemen van de nog bestaande belemmeringen voor de vier fundamentele vrijheden, onder meer, in voorkomend geval, door middel van harmonisatie en wederzijdse erkenning. Ook zullen zij alles doen om het groeipotentieel van het mkb te vergroten. De voorzitterschappen zullen vlot doorwerken aan het verbeteren van de financiële stabiliteit. Ook zullen zij de nadruk leggen op het vertrouwen van de consument en op consumentenbescherming, die voor een goede werking van de interne markt van cruciaal belang zijn. Er zal ook met voorrang worden gewerkt aan de agenda voor Betere regelgeving om de voorwaarden voor de bedrijven te verbeteren en de Europese burgers betere toegang te bieden tot de wetgeving van de EU. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar de voorwaarden die voor het mkb gelden. De voorzitterschappen zullen ernaar streven de Europese Onderzoeksruimte sterker te maken, onder meer door te zorgen voor goed bestuur en door gezamenlijke programmering en internationale samenwerking aan te moedigen voor wetenschap en technologie, gezien de belangrijke rol die onderzoek en innovatie spelen waar het gaat om het opvoeren van het concurrentievermogen.

Duurzame ontwikkeling is een van de belangrijkste doelstellingen van de Europese Unie. Naar aanleiding van de herziening van de Strategie voor duurzame ontwikkeling in december 2007 zal de aandacht van Unie uitgaan naar de doeltreffende uitvoering van de strategie op alle niveaus, met inachtneming van de doelstellingen en prioriteiten van de zeven belangrijkste uitdagingen in de strategie. De Europese Raad zal aan de hand van een verslag dat de Commissie in juni 2009 moet indienen, evalueren hoeveel vooruitgang er in dat opzicht zal zijn geboekt. In dit verslag komt ook een scenario te staan betreffende de resterende, met de hoogste prioriteit uit te voeren acties. De komende voorzitterschappen zijn vastbesloten de Unie verder te betrekken bij de ontwikkeling van het Oostzeegebied op basis van de strategie voor de Oostzee, die in het najaar van 2009 moet worden aangenomen.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid is altijd een van de belangrijke gebieden van de opbouw van Europa geweest. Landbouw blijft als activiteit van levensbelang. Het is dan ook noodzakelijk een besluit over de 'gezondheidscontrole' van het GLB te nemen en na te denken over de beste manier waarop het GLB kan inspelen op alle uitdagingen.

Het overkoepelend streven op het gebied van justitie en binnenlandse zaken blijft de verdere ontwikkeling van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Met dat doel voor ogen zullen de voorzitterschappen ervoor zorgen dat het Haags Programma volledig wordt uitgevoerd. De voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat er voor de periode 2010-2014 een nieuw, ambitieus en op de toekomst gericht werkprogramma wordt aangenomen.

Er zal met bijzondere aandacht voor worden gezorgd dat er in 2010 een gemeenschappelijk Europees asielstelsel is en dat er een integraal Europees migratiebeleid wordt ontwikkeld. In dat opzicht zal het van zeer groot belang zijn dat er een Europees migratie- en asielpact wordt aangenomen en uitgevoerd. Ook zal voorrang worden gegeven aan andere zaken die van rechtstreeks belang zijn voor de burgers, zoals het opvoeren van de bestrijding van de georganiseerde misdaad en het terrorisme, procedurele rechten voor verdachten, de status van slachtoffers van misdaden en een betere justitiële samenwerking in het familierecht, en het vergroten van het vermogen de EU om op een ramp te reageren.

Het uitbreidingsproces heeft de Unie en haar lidstaten beduidende voordelen opgeleverd, vooral in de zin dat de algemene stabiliteit en welvaart van Europa zijn verbeterd. De voorzitterschappen zullen ernaar streven het elan van het uitbreidingsproces te handhaven, overeenkomstig de hernieuwde consensus die de Europese Raad in december 2006 en december 2007 heeft bereikt.

Ook zal de Unie het Europees perspectief van de regio van de Westelijke Balkan verder verbeteren, vooral met behulp van het stabilisatie- en associatieproces, en het bevorderen van contacten tussen de volkeren. De Unie zal alle haar ter beschikking staande instrumenten blijven inzetten om een leidende rol te spelen bij het verhogen van de stabiliteit van de ganse regio, met bijzondere aandacht voor Kosovo.

De veiligheid, stabiliteit en welvaart van Europa zullen ook worden gestimuleerd door het aanhalen van de banden tussen de Unie en de landen aan haar oostelijke en zuidelijke grenzen. Het Europese nabuurschapsbeleid zal in die zin verder worden versterkt, wat betreft zowel de Middellandse-Zeedimensie via het "proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse Zeegebied" als de oostelijke dimensie via het "Oostelijk Partnerschap".

Rekening houdend met het belang van betrekkingen met Afrika en de vastbeslotenheid van beide partijen om hun relatie op een nieuw plan te brengen, zal de Unie zich beijveren om de gezamenlijke strategie EU-Afrika alsmede het actieplan van december 2007 volledig te implementeren, met het doel de nieuwe ambities op politiek en ontwikkelingsgebied te vertalen in concrete resultaten.

De voorzitterschappen zullen werken aan een doeltreffend en samenhangend extern beleid zodat de EU een grotere speler wordt op het wereldtoneel en meer invloed krijgt in de wereld. De Unie blijft zich voor haar optreden op het wereldtoneel laten leiden door de Europese Veiligheidsstrategie, die in december 2008 wordt herzien zodat de strategie beter wordt uitgevoerd en, indien nodig, wordt verbeterd. Meer in het algemeen zal de Unie ernaar streven doeltreffend te werken aan het steunen van vrede en veiligheid in de wereld, gebaseerd op het volkerenrecht. De EU zal daartoe nauw samenwerken met de VN, de NAVO en andere internationale en regionale organisaties, in het bijzonder op het gebied van conflictpreventie, conflictbeheersing en vredesopbouw. Ook zal de EU het terrorisme en de verspreiding van massavernietigingswapens actief bestrijden. De Unie zal het EVDB versterken zodat zij een grotere rol kan spelen als mondiale en autonome actor waar het gaat om respons op een crisis. Ook zal voorrang worden gegeven aan het verbeteren van de situatie wat betreft de mensenrechten, de democratie en de naleving van de rechtsstaat.

De trans-Atlantische betrekkingen, de betrekkingen met Azië en Latijns Amerika en met een reeks andere landen en regio's zullen verder worden uitgebouwd, vooral via bijeenkomsten op hoog niveau met strategische partners.

De komende periode zal een belangrijke fase zijn in de inspanningen die de Unie zich reeds getroost om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling in 2015 te hebben verwezenlijkt, als essentieel onderdeel van het overkoepelende doel van de Unie, namelijk het uitbannen van de armoede. De ontwikkelingssamenwerking van de EU zal doeltreffender en samenhangender worden gemaakt, en daarvoor zal er onder meer aandacht worden geschonken aan ontwikkelingsvraagstukken op alle relevante beleidsgebieden, niet in het minst ten aanzien van het verband tussen klimaatverandering en ontwikkeling en migratie en ontwikkeling.

De Unie zal vrijhandel en openheid op basis van wederkerige voordelen bevorderen als middel om economische groei, werkgelegenheid en ontwikkeling te stimuleren. De Unie zal zich ervoor inzetten dat er in de WTO een evenwichtig, ambitieus en alomvattend akkoord wordt gesloten. Het resultaat van de onderhandelingen zal gevolgd moeten worden door een brede discussie over de toekomstige ontwikkeling van de WTO. Ook zal de Unie streven naar het sluiten van vrijhandels-overeenkomsten met partners die daarvoor in aanmerking komen.

DEEL II

OPERATIONEEL PROGRAMMA

ONTWIKKELING VAN DE UNIE

Uitvoering van het nieuwe Verdrag

Het Verdrag van Lissabon zal, als alle lidstaten het geratificeerd hebben, de Unie een stabiel en duurzaam institutioneel kader bieden. Na de inwerkingtreding van het Verdrag zal de Unie zich geheel kunnen concentreren op de concrete uitdagingen die zich aandienen.

De drie voorzitterschappen zullen, voortgaand op het werk van de voorgaande voorzitterschappen, nauw met elkaar en de instellingen samenwerken aan verdere voorbereidingen om ervoor te zorgen dat het Verdrag soepel en tijdig wordt uitgevoerd en van meet af aan volledig werkzaam is. Alles zal in het werk worden gesteld om alle betrokkenen op één lijn te krijgen over de wijze waarop het nieuwe institutionele systeem, zoals de Europese dienst voor extern optreden, in de praktijk moet functioneren. Afgezien daarvan moet de Unie nadenken en initiatieven nemen zodat de nieuwe bevoegdheden en rechtsgrondslagen die het Verdrag van Lissabon biedt, volledig worden benut.

Uitbreiding

Het uitbreidingsproces heeft de Unie en de lidstaten beduidende voordelen opgeleverd. Het heeft bijgedragen aan vrede, democratie, de rechtsstaat en stabiliteit op het gehele continent. Het heeft het mededingingsvermogen van Europa in een geglobaliseerde wereld vergroot en zodoende tastbare voordelen opgeleverd qua handel, investeringen en economische groei.

Overeenkomstig de hernieuwde consensus die de Europese Raad in december 2006 is overeengekomen, zal de Raad tijdens de drie voorzitterschappen het uitbreidingsproces voortzetten, gebaseerd op consolidatie, conditionaliteit en communicatie. Hij zal actief werk maken van de uitbreidingsstrategie van de EU en de toetredingsonderhandelingen met Kroatië en Turkije voortzetten, zulks overeenkomstig de desbetreffende conclusies van de Raad. Deze onderhandelingen zijn een open proces waarvan de uitkomst niet vooraf kan worden gegarandeerd. De toetredingsonderhandelingen met Kroatië zouden in 2009 in een beslissende fase moeten komen.

Gedurende het gehele proces zullen eerlijke en consistente voorwaarden worden gehanteerd en de hoofdstukken waarvoor de technische voorbereidingen zijn afgerond, zullen overeenkomstig de onderhandelingskaders worden geopend volgens de geijkte procedures.

De Raad zal er nauwgezet op blijven toezien of de FYROM de hervormingen doorvoert waarvan de opening van toetredingsonderhandelingen afhangt.

De voorzitterschappen zullen het Europees perspectief van de westelijke Balkanlanden verder doen vorderen overeenkomstig de uitbreidingsstrategie die de Europese Raad in december 2006 heeft vastgesteld.

Algemene herziening van de uitgaven en middelen van de EU

Als gevolg van veranderingen binnen de EU, in naburige landen en in de rest van de wereld zijn nieuwe behoeften en uitdagingen ontstaan. Tegen die achtergrond zullen de drie voorzitterschappen bijzondere prioriteit verlenen aan een alomvattende herziening van zowel de uitgaven als de middelen van de EU, die zal plaatsvinden na een evaluatie die de Commissie overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van december 2005 in 2008/2009 moet voorleggen en die betrekking heeft op alle aspecten van de uitgaven van de EU, met inbegrip van het GLB, en op de middelen, waaronder de korting voor het VK. Op basis van deze evaluatie kan de Europese Raad besluiten nemen over alle aangelegenheden die bij de evaluatie aan bod komen. De evaluatie zal tevens in aanmerking worden genomen bij de voorbereiding van de volgende financiële vooruitzichten.

Transparantie

Transparantie en toegang tot documenten zijn grondbeginselen voor het werk binnen de EU. De voorzitterschappen zullen verder werken aan de herziening van Verordening 1049/2001 over toegang van het publiek tot EU-documenten.

GEÏNTEGREERD ENERGIE- EN KLIMAATBELEID

De komende achttien maanden zullen het aanpakken van de klimaatverandering en de koppeling ervan met het energiebeleid een topprioriteit zijn. De drie voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen om de doelstellingen te halen van de Europese Raad van maart 2007, toen de EU zich ertoe heeft verbonden dat de totale uitstoot van broeikasgassen in 2020 op zijn minst 20% onder het niveau van 1990 zal zijn teruggedrongen (en dat deze terugdringing op 30% wordt gebracht uit hoofde van een mondiale klimaatveranderingsovereenkomst, indien andere ontwikkelde landen vergelijkbare inspanningen doen en economisch verder gevorderde ontwikkelingslanden een adequate bijdrage leveren) en dat het aandeel van hernieuwbare grondstoffen in energie-eindverbruik in 2020 20% zal zijn. De voorzitterschappen zullen, met inachtneming van de energiemix die de lidstaten kiezen, streven naar een koolstofarme economie die strookt met duurzaamheid en kosteneffectiviteit en die een positieve bijdrage levert aan de ruimere groeidoelstellingen in de lijn van de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid.

Het pakket inzake klimaatmaatregelen en hernieuwbare energie dat de Commissie in januari 2008 heeft ingediend, wil uitvoering geven aan de ambitieuze verbintenissen van de EU. De voorzitterschappen zijn vastbesloten er, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement en de Commissie, voor te zorgen dat er vóór eind 2008 overeenstemming over dit pakket komt, zodat het uiterlijk eind 2009 kan worden aangenomen.

Klimaatverandering

Klimaatverandering is een ernstig mondiaal gevaar, dat een snelle en alomvattende mondiale reactie vergt. De allerhoogste prioriteit van de voorzitterschappen is het boeken van vooruitgang in de multilaterale onderhandelingen om in december 2009 te Kopenhagen te komen tot een ambitieuze, wereldwijde, alomvattende en internationale klimaatregeling voor de periode na 2012 die strookt met de 2°C-doelstelling van de EU. Met deze overeenkomst zal mondiaal kunnen worden overgegaan naar een economie met lage broeikasgasemissies, die strookt met de visie van de EU, namelijk dat de klimaatverandering beperkt moet blijven tot 2°C en dat de zwakste en meer kwetsbare landen beter in staat moeten worden gesteld om zich aan te passen aan de gevolgen van de klimaatverandering.

Willen wij in Kopenhagen een ambitieus resultaat bereiken, dan zijn de komende 18 maanden intensieve voorbereidingen nodig, binnen de EU en in internationale organisaties, evenals vergaderingen met en gesprekken tussen partijen, zowel bilateraal als in diverse multilaterale fora, tussen de EU, ontwikkelingslanden en ontwikkelde landen. In dit verband zullen de drie voorzitterschappen bijzondere nadruk leggen op contacten met belangrijke partners zoals de Verenigde Staten, China, India, Rusland en Brazilië, maar ook met andere relevante spelers en met de landen die het meest zullen lijden onder klimaatverandering, in het bijzonder in Afrika en kleine eilandstaten die ontwikkelingslanden zijn. Er zal aandacht zijn voor de behoeften van de ontwikkelingslanden en voor hun rol in het werk aan klimaatverandering, zodat er manieren worden gevonden om de ontwikkelingslanden aan te moedigen actief deel te nemen aan een doeltreffend en evenwichtig kader voor de periode na 2012.

Het leiderschap en de geloofwaardigheid van de EU zijn van wezenlijk belang voor het welslagen van de internationale onderhandelingen. En om deze rol te vervullen moet de EU haar interne werk absoluut ruim voor de conferentie van Kopenhagen in december 2009 afronden. De drie voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat de Unie haar gedane toezeggingen nakomt en zich kan voorbereiden op de toezeggingen voor na 2012, door snel tot overeenstemming te komen over de herziening van de EU-regeling voor de handel in emissierechten, de verdeling van de lasten van de terugdringing van broeikasgasemissies, de stimulering van het gebruik van hernieuwbare energie en de regelgeving voor koolstofafvang en -opslag. Zoals tijdens de Europese Raad van maart 2008 is besloten, moeten alomvattende besprekingen in de Raad, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement, voor eind 2008 leiden tot een akkoord over deze voorstellen als een samenhangend pakket, en vervolgens de weg vrijmaken voor de aanneming ervan binnen de huidige zittingsperiode, uiterlijk begin 2009. In deze context benadrukken zij dat hierbij moet worden uitgegaan van de beginselen van transparantie, economische levensvatbaarheid, kosten-effectiviteit, solidariteit en een billijke lastenverdeling. Voorts zal de nodige aandacht worden besteed aan het risico van koolstoflekken in bepaalde sectoren, zoals energie-intensieve industrieën die zeer onderhevig zijn aan internationale concurrentie. Dit punt moet met spoed worden geanalyseerd en aangepakt zodat passende maatregelen kunnen worden getroffen mochten de internationale onderhandelingen mislukken. Een internationale overeenkomst blijft de beste manier om deze kwestie aan te pakken.

De voorzitterschappen zullen zich actief bezighouden met andere sectoren zodat de doelstellingen van de EU inzake klimaatverandering kunnen worden gehaald. Het vervoer vertegenwoordigt meer dan 20% van de broeikasgasemissies in de EU. Daarom zien de voorzitterschappen het als een prioriteit om de besprekingen over de verordening inzake de terugdringing van de CO₂-uitstoot door auto's af te ronden en de uitstoot door de burgerluchtvaart snel op te nemen in de EU-regeling voor de handel in emissierechten. Ook zal veel aandacht uitgaan naar maatregelen voor energie-efficiëntie in sectoren die niet onder de EU-regeling voor handel in emissierechten vallen, zoals de landbouw, de lichte industrie en gebouwen.

De drie voorzitterschappen herhalen dat er een mondiale koolstofmarkt moet komen en dat flexibele mechanismes, zoals het mechanisme voor schone ontwikkeling (CDM), belangrijk zijn, evenals het doorontwikkelen van zulke mechanismes in de toekomst bij het uitvoeren van een kosten-effectief internationaal klimaatbeleid, met erkenning van het gerechtvaardigde verlangen van de ontwikkelingslanden naar economische ontwikkeling. Deze instrumenten dragen ertoe bij dat er een koolstofprijs ontstaat en maken het aldus mogelijk een efficiënte koolstofarme technologie te ontwikkelen, middels overdracht van essentiële kennis en technologie. Het gebruik van flexibele mechanismen maakt het voor de EU gemakkelijker om haar ambitieuze klimaatdoelstellingen te bereiken en draagt bij aan de duurzame ontwikkeling van ontwikkelingslanden en het opbouwen van een mondiale koolstofmarkt. Daarom zullen de drie voorzitterschappen pleiten voor het gebruik van flexibele mechanismes die een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan de mondiale inspanningen het effect van broeikasgasemissies te beperken.

De drie voorzitterschappen zullen ook werken aan het bevorderen van de handel in en een goed werkende wereldmarkt voor klimaatvriendelijke goederen, diensten en technologieën, en wel door tarifaire en andere belemmeringen weg te nemen. Dat houdt in dat ernaar zal worden gestreefd dat aan het klimaat gerelateerde normen, certificerings- en etiketteringsvoorschriften de handel in klimaatvriendelijke goederen niet belemmeren, maar juist stimuleren. Maatregelen ter ondersteuning van innovatie en samenwerking bij de ontwikkeling van koolstofarme technologieën en ter stimulering van de overdracht en verspreiding van schone technologieën, zullen ook tot de prioriteiten van de EU behoren.

Ook zullen er bijzondere inspanningen worden verricht op het gebied van de maatregelen voor aanpassing aan de klimaatverandering in de Europese Unie. Er zal een heel scala aan EU-beleid, nationaal en extern beleid moeten worden uitgestippeld en uitgevoerd. Aan de hand van een witboek van de Commissie over de aanpassing aan klimaatverandering, dat in de tweede helft van 2008 wordt verwacht, zullen de voorzitterschappen toewerken naar de aanneming door de Raad van een ambities actieplan over onder meer het bieden van adequate financiering op dit gebied.

Op internationaal niveau hebben de ontwikkelingslanden in het bijzonder te lijden onder de negatieve gevolgen van de klimaatverandering. Daarom zullen de drie voorzitterschappen bijzondere aandacht besteden aan het uitwerken van een ontwikkelingsbeleid en ontwikkelingsprogramma's waarin rekening wordt gehouden met de behoeften voor aanpassing aan de klimaatverandering in de ontwikkelingslanden. Capaciteitsopbouw in de ontwikkelingslanden wordt van cruciaal belang bij de hulp aan deze landen om ze resistenter te maken tegen klimaatverandering en ze beter in staat te stellen koolstofarme ontwikkelingstrajecten te volgen.

Tot slot zullen de drie voorzitterschappen zorgen voor een vervolg op het gezamenlijk verslag van de hoge vertegenwoordiger en de Commissie over de gevolgen van klimaatverandering voor de internationale veiligheid.

Energie (zekerheid, concurrentievermogen, ecologische duurzaamheid)

In maart 2007 heeft de Europese Raad een energiebeleid voor Europa opgesteld met drie doelstellingen, namelijk het vergroten van de energievoorzieningszekerheid, het waarborgen van het concurrentievermogen van de Europese economieën en van de beschikbaarheid van betaalbare energie, en tot slot het bevorderen van milieuduurzaamheid en het bestrijden van klimaatverandering. De drie voorzitterschappen zullen een hoge prioriteit toekennen aan de volledige uitvoering van het actieplan voor energie voor de periode 2007-2009 dat de Europese Raad toen heeft goedgekeurd. Op basis van de tweede strategische energiebeleidsevaluatie die de Commissie in het najaar van 2008 moet indienen en die in het voorjaar van 2009 door de Europese Raad moet worden onderschreven, zullen zij voorbereidingen treffen voor het nieuwe actieplan voor energie van 2010, dat door de Europese Raad van het voorjaar van 2010 moet worden aangenomen. De drie voorzitterschappen zullen hun inspanningen richten op de hierna geschetste beleidsterreinen.

Hernieuwbare energie en energie-efficiëntie dragen tegelijkertijd bij aan duurzaamheid, concurrentievermogen en voorzieningszekerheid en zijn essentiële elementen voor de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de EU en voor het stimuleren van technologische vernieuwing, exportpotentieel en het scheppen van banen. De drie voorzitterschappen moeten bewerkstelligen dat er in 2008 overeenstemming komt over de richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen, zodat de richtlijn uiterlijk begin 2009 kan worden aangenomen, op basis van een billijke en toereikende verdeling van de inspanningen over de lidstaten. In dit verband herinneren zij eraan dat er voldoende aandacht moet worden besteed aan duurzaamheidscriteria en dat er behoefte is aan flexibiliteit bij het halen van de nationale streefcijfers voor niet onder de emissiehandelsregeling vallende sectoren en voor hernieuwbare energie, conform het door de Europese Raad in maart 2007 aangenomen actieplan.

Wat betreft de doelstelling van de EU om de energie-efficiëntie met 20% te verbeteren tegen 2020, zullen de drie voorzitterschappen voortgaan met de uitvoering van het actieplan voor energie-efficiëntie waarin in het bijzonder de nadruk wordt gelegd op het stimuleren van energie-efficiënte producten binnen de Europese markt en door middel van standaardisatie. Ze zullen verder werken aan een snelle afronding van de besprekingen over deerschikking van de richtlijn over de etikettering inzake het energieverbruik van in de huishouding gebruikte apparaten en over de richtlijn betreffende de energiestaat van gebouwen. Ook zal er bijzondere aandacht uitgaan naar het oprichten en benutten van een internationaal platform voor samenwerking inzake energie-efficiëntie.

Voor de verwezenlijking van de ambitieuze doelstellingen van de EU inzake klimaatverandering zullen er ook nieuwe technologieën ontwikkeld en ingezet moeten worden. Daartoe zullen de voorzitterschappen bijdragen aan de snelle uitvoering van het onlangs gepresenteerd Europees strategisch plan voor energietechnologie.

Volgens de drie voorzitterschappen is het voor particuliere consumenten en voor bedrijven een goede zaak als er een competitieve, efficiënte en door interconnectie gekenmerkte interne energiemarkt komt, die een stabiele en voorspelbare omgeving creëert voor de noodzakelijke investeringen, en de energiebronnen op efficiënte wijze toekent. Daarom zullen zij, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement en de Commissie, trachten zo spoedig mogelijk een definitief akkoord tot stand te brengen over het derde internemarktpakket voor energie.

De drie voorzitterschappen zullen pleiten voor de ontwikkeling van een echt energiezekerheidsbeleid op intern niveau (koppelingen, meer transparantie wat betreft olie- en gasstromen en -opslag, doeltreffender solidariteitsmechanismes) en ook op extern niveau (meer dialoog en samenwerking met de voornaamste leverende, doorvoerende en verbruikende landen in de context van bilaterale topbijeenkomsten of internationale fora).

In de tweede strategische energiebeleidsevaluatie zal onder meer staan hoe de zekerheid van energievoorziening in de EU kan worden verbeterd, zowel intern als extern. De voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat er een vervolg wordt gegeven aan deze evaluatie en aan de bestudering van de voorstellen die de evaluatie zullen vergezellen (herziening van de wetgeving inzake olievoorraden, voorstellen voor maatregelen inzake trans-Europese energienetwerken en zekerheid van gasvoorziening, energie-efficiëntie). Voorts zullen, terwijl de gesprekken met de geregelde partners van de EU verder zullen gaan, hernieuwde pogingen worden gedaan om nauwere banden aan te knopen met Centraal-Azië en het partnerschap voor energie met Afrika uit te voeren. Ook wordt verwacht dat de energiezekerheid in de herziene veiligheidsstrategie van de EU, die de hoge vertegenwoordiger en de Commissie eind 2008 moeten indienen, de nodige aandacht zal krijgen.

Er zal ook aandacht zijn voor het vervolg dat moet worden gegeven aan het recentelijk gepubliceerd indicatief programma op het gebied van kernenergie (PINC) van de Commissie, evenals voor de debatten in het Europees forum voor kernenergie en de afronding van de besprekingen van de Groep op hoog niveau voor nucleaire veiligheid en afvalbeheer.

GROEI EN BANEN

De Europese strategie voor groei en banen (de vernieuwde Lissabonstrategie) is de alomvattende aanpak van de Unie om de kansen aan te grijpen die de mondialisering biedt en om te reageren op demografische veranderingen en ecologische bedreigingen, met als doel duurzame groei en welvaart voor de burgers van Europa te bevorderen. Uitvoering van de vernieuwde Lissabonstrategie is de sleutel naar meer mondiaal concurrentievermogen van de EU, naar het scheppen van meer en betere banen en naar het garanderen van groei op een duurzame wijze. De drie voorzitterschappen zullen de volledige uitvoering van de strategie nastreven.

De tweede cyclus van drie jaar van de strategie van Lissabon (2008-2010)

In maart 2008 heeft de Europese Raad de tweede cyclus van drie jaar van de strategie geopend en bevestigd dat de vorige geïntegreerde richtsnoeren voor de periode 2008-2010 van kracht blijven, en de vier prioriteiten herhaald die duurzame groei en banen moeten stimuleren. Ook nationale zeggenschap is genoemd als een centraal onderdeel van de Lissabon-governance. De drie voorzitterschappen zullen zich waar nodig inzetten voor de volledige toepassing van de geïntegreerde richtlijnen en de landenspecifieke aanbevelingen. Overeenkomstig het verzoek van de Europese Raad van het voorjaar van 2008, zullen de voorzitterschappen bijdragen aan het beraad over de toekomst van de Lissabonstrategie na 2010, met als doel met name het mondiale concurrentievermogen van de Unie verder te versterken, de interne markt te verbeteren, duurzame groei te garanderen, de werkgelegenheid en de sociale samenhang te doen toenemen, te zorgen voor een goed beheer van de openbare financiën, de zekerheid van energievoorziening te verhogen en de klimaatverandering te bestrijden. Ook zullen zij de Commissie en de lidstaten helpen bij de verdere ontwikkeling van een methodologie voor het toezicht op en de evaluatie van de Lissabon-hervormingen.

Tenuitvoerlegging van het communautaire Lissabonprogramma

Het communautaire Lissabonprogramma voor 2008-2010 is een aanvulling op de nationale hervormingen op EU-niveau. Overeenkomstig het verzoek van de Europese Raad zullen de drie voorzitterschappen, binnen het kader van hun bevoegdheden, de werkzaamheden voortzetten aangaande de tien doelstellingen van het programma en de voortgang ieder jaar beoordelen.

Uitvoering van de nationale hervormingsprogramma's

In de tweede helft van 2008 zullen de lidstaten hun herziene nationale hervormingsprogramma's voor de periode 2008-2010 indienen en de eerste uitvoeringsverslagen van de lidstaten over deze herziene nationale hervormingsprogramma's zullen in het najaar van 2009 worden ingediend. Aan de hand van deze verslagen zal de uitvoering van de Lissabonstrategie geëvalueerd kunnen worden. De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de voortgang wordt beoordeeld en aan de Europese Raad wordt gemeld.

Betere coördinatie van het economisch beleid

De economische beleidscoördinatie tussen de lidstaten is van essentieel belang voor het stimuleren van duurzame economische groei. De drie voorzitterschappen zullen samen werken aan een efficiënte coördinatie van het economisch beleid en het vermijden van omslachtige procedures. Vooral de verdere stroomlijning van het proces voor de beoordeling van stabiliteits- en convergentieprogramma's zal voor hen een gezamenlijke prioriteit zijn. De beoordeling van nationale hervormingsprogramma's onder de paraplu van de geïntegreerde richtsnoeren en landenspecifieke aanbevelingen moet verder worden verbeterd.

Stabiliteits- en groeipact

Bij de toepassing van het herziene stabiliteits- en groeipact zullen de voorzitterschappen streven naar meer samenhang tussen de begrotingsbeleidseisen op de middellange termijn en de uitdagingen van houdbaarheid op de lange termijn in de overheidsfinanciën van de lidstaten. In dit verband moet er beslist in 2009 een gemeenschappelijke methodologie worden vastgesteld voor het bepalen en evalueren van nieuwe doelstellingen voor de middellange termijn, met impliciete verplichtingen die voortvloeien uit de vergrijzing.

EMU – Eurozone

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van de euro zullen de drie voorzitterschappen werken aan de verbetering van de zichtbaarheid en de efficiëntie van de eurozone. Met gebruikmaking van de kansen die het Verdrag van Lissabon biedt, zal worden getracht de concrete werking van de eurozone te verbeteren, op basis van het voorbereidende werk van de Commissie. De Raad en de eurogroep zullen soepel samenwerken en informatie uitwisselen.

Gedurende de looptijd van dit programma zullen sommige lidstaten misschien voldoen aan de vereisten voor de invoering van de euro terwijl andere wellicht het lidmaatschap van het Europees wisselkoersmechanisme II zullen aanvragen. De drie voorzitterschappen zullen de lidstaten op dit punt gelijkelijk behandelen en ervoor zorgen dat de Raad dergelijke gevallen, en in het bijzonder convergentieverslagen van de Commissie en de ECB, grondig bestudeert.

Kwaliteit en houdbaarheid van de openbare financiën

Mondialisering en demografische ontwikkelingen dwingen de lidstaten en de EU als geheel om de economische en budgettaire houdbaarheid voor de lange termijn te verbeteren zodat een stabiele economische groei en welvaart gehandhaafd blijven. De kwaliteit van de overheidsfinanciën in de beleidsvorming op zowel nationaal als EU-niveau is cruciaal voor het leveren van een bijdrage tot groei en werkgelegenheid overeenkomstig de strategie van Lissabon. Voor betere kwaliteit en budgettaire houdbaarheid moet een nadere analyse worden gemaakt van de samenstelling van de overheidsuitgaven, van de wijzen van toekenning van openbare middelen en van de mogelijkheden voor de overheid om iets te doen aan het probleem van de vergrijzing.

Daarom zullen de drie voorzitterschappen het jaarverslag over kwaliteit en houdbaarheid van de openbare financiën uitvoerig bespreken in de Raad, met als doel ambitieuze conclusies te trekken over de kwaliteit van de overheidsfinanciën.

Ook zullen de voorzitterschappen de drieledige strategie voor het opvangen van de gevolgen van de vergrijzing herzien, en wel aan de hand van een verslag, in het voorjaar van 2009, over schattingen van leeftijdsgebonden uitgaven voor de lange termijn, en een tweede verslag, in het najaar van 2009, waarin wordt gekeken naar de houdbaarheid van de openbare financiën van de lidstaten.

Financiële stabiliteit

De routekaart zal worden aangevuld met essentiële maatregelen naar aanleiding van de onrust op de financiële markten (waardoor de transparantie en de informatie zullen worden verbeterd). Betere waarderingsnormen Versterking van het prudentiële kader en het risicobeheer in de financiële sector en verbetering van de marktwerking en van de rol van kredietbeoordelingsbureaus) met als doel concrete resultaten te boeken op de punten die erin worden genoemd

Ontwikkelingen op de financiële markten zullen worden gevolgd, met nadruk op de macro-financiële stabiliteit in de Unie. Ook zal worden getracht de doeltreffendheid en de convergentie te verbeteren van het systeem van financieel toezicht, het prudentiële kader in de banksector te versterken en het Europees kader voor financiële stabiliteit te verbeteren, onder meer met regelingen voor het beheersen van crises.

De Unie zal zich inzetten voor een gezamenlijke benadering van staatsinvesteringsfondsen, met inachtneming van nationale prerogatieven, overeenkomstig de vijf beginselen die de Commissie heeft voorgesteld en die de Europese Raad onderschrijft. De Raad steunt de doelstelling om op internationaal niveau tot een akkoord te komen over een vrijwillige gedragscode voor staatsinvesteringsfondsen en om op dat niveau ook de beginselen voor ontvangende landen vast te stellen.

Statistiek

De drie voorzitterschappen zullen blijven werken aan de verstrekking van kwalitatief hoogwaardige, betrouwbare en relevante officiële Europese statistieken, met inachtneming van de beginselen van de Praktijkcode Europese Statistieken en de behoeften van de gebruiker. In hun streven naar de verwezenlijking van deze doelstellingen zullen de voorzitterschappen actief werken aan het verbeteren van het Europees statistisch systeem, en het proces van wetgeving en uitvoering van het rechtskader steunen. De voorzitterschappen zullen ook stimuleren dat er wordt samengewerkt bij het ontwikkelen van systemen, instrumenten en processen, overeenkomstig de mogelijkheden die zijn ingevoerd in een versterkt Europees statistisch systeem. Hoewel er nieuwe gegevens nodig zijn, zullen de voorzitterschappen zich richten op het stellen van prioriteiten, het verlichten van de lasten voor respondenten en op kosteneffectiviteit.

Jaarlijkse begrotingsprocedure

De drie voorzitterschappen zullen nauw samenwerken aan de ontwikkeling en verdere verbetering van de jaarlijkse begrotingsprocedure binnen het kader van het Verdrag, inclusief veranderingen die worden ingevoerd bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. De drie voorzitterschappen zullen voorts nauw met de instellingen samenwerken aan maatregelen voor een verdere verhoging van de doeltreffendheid van de EU-overheid. Er zal verdere aandacht uitgaan naar de bestudering van de speciale verslagen van de Rekenkamer.

CONCURRENTIEVERMOGEN/ INTERNE MARKT

Interne markt

De drie voorzitterschappen hechten veel belang aan een goed werkende interne markt, hetgeen een voorwaarde is voor meer concurrentievermogen van de EU en leidt tot meer groei en meer en betere banen, en voor het verwezenlijken van de doelstellingen van de strategie van Lissabon.

De follow-up van de evaluatie van de interne markt zal een zeer belangrijk thema zijn voor de drie voorzitterschappen. De voorzitterschappen zullen bij het behandelen van wetgevingsvoorstellen en niet-wetgevende initiatieven naar aanleiding van de evaluatie van de interne markt, de nadruk leggen op de voorstellen en initiatieven die welvaart, groei en banen opleveren doordat zij belemmeringen voor de vier fundamentele vrijheden wegnemen zodat burgers en ondernemingen, en ook het mkb, volledig kunnen profiteren van de voordelen van de interne markt. Ook zal de nadruk worden gelegd op het vergroten van het vertrouwen van de burgers, bijvoorbeeld met behulp van het scorebord van de gebruiker, evenals op het vertrouwen van ondernemingen in de interne markt, en op het uitdragen van de voordelen van de interne markt. Belangrijk zijn in deze context de ontwikkeling van een systeem voor markttoezicht, de verbetering van de samenwerking tussen nationale overheden en de EU-instellingen bij het uitvoeren van EU-wetgeving en de onderlinge afstemming van probleemoplossingsmechanismen op de interne markt.

De voorzitterschappen zullen bijzondere aandacht besteden aan een snelle en correcte omzetting van de dienstenrichtlijn. Op het gebied van goederen zal aandacht worden besteed aan de toepassing van het recentelijk aangenomen goederenpakket.

Wat betreft sectorale initiatieven en wetgeving moeten de drie voorzitterschappen ervoor zorgen dat er vooruitgang wordt geboekt in afzonderlijke dossiers, zoals het "defensiepakket", en de herziening van de richtlijn over de veiligheid van speelgoed en van de verordening over cosmetica en de verordening over voor de bouw bestemde producten.

Externe dimensie van het concurrentievermogen

De mondialisering biedt nieuwe kansen. Om de EU in staat te stellen deze kansen aan te grijpen, zullen de drie voorzitterschappen bijdragen aan de ontwikkeling van een volledig geïntegreerde externe dimensie van het concurrentievermogen, onder meer door ervoor te zorgen dat intern en extern beleid op een samenhangende wijze functioneren en elkaar wederzijds steunen.

Een geslaagd handelsbeleid kan een belangrijke bijdrage leveren aan groei en werkgelegenheid, en zal derhalve worden beschouwd als een wezenlijk element van een Europees groei- en concurrentiebeleid. De drie voorzitterschappen zullen steun verlenen aan de inspanningen van de EU ter stimulering van vrijhandel en openheid, gebaseerd op wederzijdse voordelen en waarin onder meer samenwerking bij regelgeving, convergentie van normen, gelijkwaardigheid van regels en naleving van intellectuele-eigendomsrechten, en andere relevante gebieden, zouden kunnen worden opgenomen, met als doel te stimuleren dat markten steeds opener worden in een context van eerlijke concurrentie en dat de handelsstromen beter worden.

Daarom zullen de drie voorzitterschappen verder werken aan de uitvoering van de Mededeling van de Commissie over Europa als wereldspeler. Ook zullen zij het engagement van de EU voor "Europa als wereldspeler" hernieuwen door de Commissie te vragen deze mededeling bij te werken tot een formeel en integraal onderdeel van de strategie van Lissabon.

Het mkb-beleid

Het midden- en kleinbedrijf (mkb) speelt een essentiële rol bij het bewerkstelligen van duurzame groei en banen in Europa. Het mkb-beleid van Europa moet gericht zijn op de groei van het mkb. Een goed werkende interne markt, goede randvoorwaarden en opnemings van het idee van "eerst aan de kleintjes denken" in relevante wetgeving en beleidsonderdelen zijn belangrijke voorwaarden voor een groeiend en goed presenterend mkb. De voorzitterschappen zullen zoeken naar verdere mogelijkheden om de omstandigheden waarin het mkb moet werken, te verbeteren. Daarom zullen zij ervoor zorgen dat er uitvoerig overleg wordt gepleegd over het komende initiatief van de Commissie over een wetgeving voor Europa over kleine bedrijven, waarin een geïntegreerde benadering van het mkb-beleid zal staan, en dat ernaar worden gehandeld.

In deze context zullen de voorzitterschappen veel aandacht schenken aan een verdere vereenvoudiging voor het mkb van de toegang tot markten, openbare aanbestedingen en grensoverschrijdende handel, en aan de invoering, wanneer dat gerechtvaardigd is en na bestudering van het communautaire acquis, van uitzonderingen voor het mkb van administratieve vereisten van de EU-wetgeving, en aan meer steun voor het mkb. De voorzitterschappen zullen, zodra de Commissie het voorstel in kwestie heeft ingediend, een begin maken met de bestudering van het ontwerp van wetgeving over een statuut voor een Europese besloten vennootschap. Andere onderwerpen waaraan de voorzitterschappen belang hechten zijn de verbeterde toegang tot financiering en EU-programma's en de verbetering van het rechtskader voor risicokapitaalactiviteiten. De voorzitterschappen zullen nagaan of drempel-effecten waardoor mkb-ondernemingen in hun groei worden gehinderd, kunnen worden verminderd zodat zij gemakkelijker kunnen groeien. Tot slot zullen de voorzitterschappen prioritair steun verlenen aan ieder optreden dat beoogt het ondernemerschap aantrekkelijker te maken en mogelijkheden te openen voor mensen die anders geen ondernemer zouden worden.

Intellectuele-eigendomsrechten

De voorzitterschappen zullen verder werken aan meer integratie op het gebied van intellectuele-eigendomswetgeving en aan een doeltreffender naleving van intellectuele-eigendomsrechten in de EU en de rest van de wereld. De voorzitterschappen benadrukken in het bijzonder dat de EU oplossingen moet vinden voor een systeem voor de behandeling van octrooigeschillen en een Gemeenschapsoctrooi. Daarom zullen de voorzitterschappen blijven streven naar vooruitgang in de richting van invoering van een kostenefficiënt, juridisch zeker en kwalitatief hoogwaardig communautair octrooi en een geïntegreerd en gespecialiseerd systeem voor de behandeling van octrooigeschillen.

De voorzitterschappen zullen werken aan een verdere verbetering van de intellectuele-eigendomsrechten en aan het opvoeren van de strijd tegen namaak, in het bijzonder door betere coördinatie-maatregelen van de lidstaten en door meer samenwerking met derde landen. De voorzitterschappen zullen daartoe een nieuw actieplan voor de bestrijding van namaak (2009-2012) opstellen. Het plan zal gaan over alle manieren waarop nagemaakte goederen worden verspreid en over alle soorten van namaak, onder meer gevaarlijke goederen die de veiligheid en de gezondheid van de consument en het milieu bedreigen. Andere daarmee verband houdende onderwerpen die zullen worden behandeld zijn de versterking van het auteursrecht en naburige rechten en de vereenvoudiging van het maximale gebruik van intellectuele-eigendomsrechten die voortvloeien uit activiteiten van openbare instellingen voor onderzoek.

Industriebeleid

Een door de markt aangestuurde aanpak van het industriebeleid, met speciale aandacht voor Europese ondernemingen, waarbij de eisen van concurrentievermogen en die van duurzaamheid goed tegen elkaar worden afgewogen, zal nieuwe mogelijkheden voor het bedrijfsleven en nieuwe markten in een mondiale economie bieden. De drie voorzitterschappen zullen bijzondere aandacht besteden aan een goed werkende interne markt, aan leidende markten door verder te werken aan het initiatief voor leidende markten, evenals aan actieve vaststelling van normen door de EU en aan de opkomst van een dynamische markt voor ecotechnologieën.

Meer in het algemeen zullen zij de Mededeling en het Actieplan van de Commissie inzake duurzame consumptie en productie en een duurzaam industriebeleid verder opvolgen en werken aan de uitvoering van een aantal recente mededelingen over industriebeleid. Tegelijkertijd zal verder worden gewerkt aan de uitvoering van en het vervolg op de mededelingen van de Commissie over sectorale initiatieven in industriebeleid.

Grondstoffen die onontbeerlijk zijn voor industriële activiteiten worden in de toekomst schaars. De drie voorzitterschappen zien uit naar de presentatie van een Europese strategie voor grondstoffen, waarin het duurzame gebruik van deze middelen voorop zal staan.

Mededingingsbeleid

Zonder mededinging geen mededingingsvermogen. Concurrerende en dynamische markten zijn voordelig voor bedrijven en consumenten. De drie voorzitterschappen zullen voortwerken aan het actieplan voor staatssteun ter verhoging van de concurrentiedruk, zodat consumenten kunnen profiteren van lage prijzen en er een meer geschakeerde keus aan goederen en diensten wordt geboden. Meer in het algemeen zal verder worden uitgezocht welke verbanden er zijn tussen mededinging, mededingingsvermogen en innovatie, en hoe deze verbanden kunnen leiden tot synergieën. Tot slot zullen de voorzitterschappen ingaan op initiatieven die de Commissie indient naar aanleiding van het Witboek over Schadevorderingen wegens schending van de communautaire trustregels dat in de eerste helft van 2008 is besproken.

Betere regelgeving

De regelgevingsomgeving waarin bedrijven moeten werken is een cruciaal onderdeel van hun mededingingsvermogen en van hun vermogen om te groeien en banen te scheppen. De drie voorzitterschappen zullen verdere vooruitgang boeken met de agenda betere regelgeving, in het bijzonder met betrekking tot het verlichten van de administratieve lasten voor bedrijven en het stimuleren van het aannemen van duidelijke, eenvoudige en doeltreffende wetgeving. Bij het behandelen van deze agenda zal bijzondere aandacht uitgaan naar het mkb. De "tweede strategische evaluatie op het gebied van betere regelgeving" die de Commissie in 2008 heeft ingediend, biedt de mogelijkheid om de vooruitgang te evalueren en te bepalen wat er verder moet gebeuren.

Effectbeoordelingen zijn zeer belangrijke instrumenten voor het verbeteren van de wetgeving. De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat er in effectbeoordelingen rekening wordt gehouden met de economische, sociale en ecologische effecten en dat ze stelselmatiger worden bestudeerd. Er zullen inspanningen gedaan blijven worden om de kwaliteit van effectbeoordelingen te verhogen en de procedures voor het raadplegen van externe belanghebbenden verder te verbeteren.

Er zal worden getracht snel vooruitgang te boeken met betrekking tot voorstellen in het kader van het lopende vereenvoudigingsprogramma, zodat er tastbare resultaten komen voor de bedrijven. In deze context zien de drie voorzitterschappen uit naar het mogelijke voortgangsverslag van de Commissie over vereenvoudiging, met daarin ook een overzicht van komende voorstellen voor vereenvoudiging. Zij achten het van belang dat in alle voorstellen hierover de gevolgen van de vereenvoudiging duidelijk worden aangegeven.

De drie voorzitterschappen zullen ook nauwlettend toezien op vooruitgang in de verwezenlijking van de nagestreefde verlichting van de uit EU-wetgeving voortvloeiende administratieve lasten, en wel met 25% tussen nu en 2012. Het resultaat van het meten van de administratieve lasten op de aangegeven prioritaire gebieden zal nauwlettend worden bestudeerd. In deze context zal aandacht uitgaan naar de vereenvoudiging van administratieve procedures, bijvoorbeeld in de vorm van het gebruik van informatie- en communicatietechnieken.

De drie voorzitterschappen zullen aanmoedigen dat er in het EU-wetgevingsproces beginselen van betere regelgeving worden gehanteerd op alle relevante beleidsterreinen en zullen zich ervoor inzetten dat burgers, consumenten en bedrijven, beter toegang krijgen tot wetsteksten, bijvoorbeeld via internet. De voorzitterschappen zullen regelmatig voortgangsverslagen aan de Raad blijven uitbrengen.

Douane

Een prioriteit wordt de afronding van het gemoderniseerde douanewetboek, vooral de overeenkomst over de financiële gevolgen van gecentraliseerde afhandeling.

Ook zal nadruk worden gelegd op het vervolg op Beschikking nr. 70/2008/EG betreffende een papierloze omgeving voor douane en bedrijfsleven, zodat vertragingen bij de invoering van de projecten voor e-douane worden voorkomen. De voorzitterschappen zullen aanzetten tot nadenken over controlemethodes die moeten zorgen voor een gelijke behandeling van marktdeelnemers en een gelijkwaardige doeltreffendheid van de douaneautoriteiten.

De bestrijding van namaak blijft voor de drie voorzitterschappen een prioriteit en zij zullen trachten de doeltreffendheid van de douaneautoriteiten van de EU met betrekking tot dit verschijnsel te verbeteren.

Ter gelegenheid van de 40ste verjaardag van de Douane-unie zullen de drie voorzitterschappen verder werken aan de toekomstige rol van de douane en aan de unieke bijdrage die de douane levert aan de veiligheid van de internationale bevoorradingsketen en aan het vereenvoudigen van de handel. Eén van de zaken die zullen worden besproken, is de noodzaak om te zorgen voor samenhang tussen de strategische doelstellingen en de doelstellingen voor lopende initiatieven (e-douane, gemoderniseerd douanewetboek). De drie voorzitterschappen zullen trachten een ambitieuze overeenstemming te bereiken zodat ze de illegale handel in tabaksproducten kunnen bestrijden en het voortouw kunnen nemen bij de internationale onderhandelingen in het kader van de WTO.

Financiële diensten

Voor een verdere integratie van de financiële markten van de EU, inclusief de financiële diensten aan consumenten, zullen de drie voorzitterschappen aandringen op vooruitgang met de uitvoering van de EU-strategie voor een geïntegreerde Europese markt voor financiële diensten voor 2005-2010 en zullen zij pleiten voor de bijwerking van het regelgevingskader die nodig is om de nieuwe uitdagingen op de financiële markten te kunnen aangaan.

De drie voorzitterschappen zullen trachten overeenstemming te bereiken over twee strategische dossiers. Ten eerste het opzetten van een nieuwe prudentiële regeling voor de verzekeringssector (Solvabiliteit II), met de bedoeling de bescherming van verzekeringsnemers en begunstigten te verbeteren en het algemene concurrentievermogen van de Europese verzekeringssector te vergroten. Ten tweede de modernisering van de ICBE-richtlijn, zodat investeerders goede informatie krijgen over kosten en rendementen wanneer zij fondsen selecteren en om het voor de sector makkelijker te maken kosten te besparen en specialisatievoordelen te behalen binnen een gehele regeling van grensoverschrijdende activiteit op de interne markt in haar totaliteit. Ook de wetgeving inzake effecten, in het bijzonder de herziening van de Finaliteitsrichtlijn en de Zekerhedenrichtlijn, zal worden besproken. De drie voorzitterschappen zullen ook meer inspanningen leveren om een doeltreffend Europees kader voor clearing en afwikkeling te ontwikkelen. Tot slot zullen zij nagaan welke mogelijkheden er zijn voor een verdere Europese integratie van de markten voor niet-geharmoniseerde beleggingsfondsen.

Ondanks de vooruitgang van de afgelopen jaren kunnen de consumenten voor financiële diensten aan consumenten nog steeds geen volledig gebruik maken van de voordelen van de interne markt. Derhalve hopen de drie voorzitterschappen vooruitgang te boeken met de verdere harmonisering van de hypothecaire kredieten, zodat de consumenten beter worden beschermd en de werking en de stabiliteit van de woningkredietmarkt in de EU wordt verbeterd. Ook zullen de drie voorzitterschappen verder werken aan de initiatieven die voortvloeien uit het Groenboek van de Commissie over financiële diensten voor consumenten, inclusief zaken in verband met mobiliteit van bankrekeningen, distributie van vervangende producten en financiële geletterdheid. Ook zullen zij ertoe bijdragen dat de Europese consumenten binnenkort kunnen beschikken over snelle, veilige en kosteneffectieve betaaldiensten, met name via het marktgestuurde SEPA-initiatief.

Verbetering van de doeltreffendheid en de convergentie van de huidige systemen voor financieel toezicht, zowel via toezicht op de uitvoering van de conclusies van de Raad over de herziening van het Lamfalussy-kader als via versterking van het toezicht op grensoverschrijdende groepen, wordt een prioriteit die moet leiden tot meer mondiaal mededingingsvermogen van de Europese sector en meer stabiliteit en vertrouwen in perioden van financiële beroering. In deze context zullen de voorzitterschappen aandringen op vooruitgang met betrekking tot het komende voorstel voor wijziging van de richtlijnen kapitaalvereisten, dat het prudentiële en toezichthoudende kader voor de banksector zal intensiveren. Op basis van de conclusies van de Raad van oktober 2007 zullen de voorzitterschappen zich blijven inspannen om het EU-kader voor financiële stabiliteit, inclusief efficiënte crisisbeheersingsregelingen, verder te verbeteren.

Afhankelijk van mogelijke initiatieven van de Commissie zullen de drie voorzitterschappen een open debat aangaan over mogelijke volgende stappen voor het Europese beleid inzake financiële diensten na 2010.

Diensten van algemeen economisch belang

De drie voorzitterschappen zijn zich bewust van de belangrijke rol van diensten van algemeen economisch belang voor het waarborgen van de sociale, economische en territoriale samenhang, het mededingingsvermogen en de economische groei. Een goed werkende interne markt is verenigbaar met de specifieke kenmerken en financiële en functionele vereisten van diensten van algemeen economisch belang.

In het licht van de Mededeling van de Commissie over diensten van algemeen economisch belang van november 2007 zullen de voorzitterschappen ervoor zorgen dat de ontwikkelingen op dit gebied van nabij worden gevolgd; hierbij gaat het onder meer over mogelijke sectorspecifieke initiatieven voor netwerkindustrieën, het geven van sturing inzake de toepassing van EU-regels op diensten van algemeen economisch belang, de beoogde evaluatie van het "Altmark-pakket" inzake staatssteun en initiatieven ter verduidelijking van de regels voor geïnstitutionaliseerde publiek-private partnerschappen, concessies en openbare aanbestedingen. De voorzitterschappen zullen er voorts zorg voor dragen dat eventuele voorstellen van de Commissie ter zake uitvoerige aandacht zullen krijgen.

Vennootschapsrecht

De voorzitterschappen zullen, zodra de Commissie het voorstel in kwestie heeft ingediend, een begin maken met de bestudering van het ontwerp van wetgeving over een statuut voor een Europese besloten vennootschap.

De drie voorzitterschappen zien vennootschapsrecht en boekhouding als prioritaire gebieden wat betreft het verlichten van de administratieve lasten voor ondernemingen in de EU. Zij zullen de nadruk leggen op de vereenvoudiging en modernisering van het ondernemingsklimaat voor bedrijven, met inachtneming van de beginselen van betere regelgeving.

Aanbestedingen

Voor een volledig geïntegreerde, goed werkende en concurrerende interne markt zijn duidelijke en ondubbelzinnige regels voor openbare aanbestedingen nodig. De voorzitterschappen zijn vastbesloten tot overeenstemming te komen over het voorstel voor een richtlijn betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van bepaalde overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied. Voortbouwend op eerdere besprekingen zullen de voorzitterschappen ook ingaan op mogelijke nieuwe initiatieven van de Commissie over concessies en publiek-private partnerschappen. Ook zal de positieve rol worden verkend die openbare aanbestedingen zouden kunnen spelen voor het mkb-beleid, innovatie en het milieu ("groene aanbesteding"). Tot slot zullen de voorzitterschappen aansporen tot verder werk op het punt van openbare aanbesteding via elektronische middelen (e-aanbesteding).

Fiscaliteit

Op het gebied van indirecte belastingen zullen de voorzitterschappen voorrang geven aan het afronden van de herziening van de bestaande wetgeving over verlaagde BTW-tarieven en aan de verdere modernisering van de regels voor het gemeenschappelijk stelsel van belasting over toegevoegde waarde, inclusief de behandeling van financiële diensten en verzekeringen. Ze zullen zich tevens met voorrang bezig houden met initiatieven ter bestrijding van fraude, in het bijzonder inzake het verdere debat over conventionele maatregelen. Voorts zullen ze ernaar streven zo snel mogelijk tot overeenstemming te komen over de algemene regelingen voor producten waarop accijnzen worden geheven. Voorts zal aandacht worden geschonken aan het debat over de herziening van de richtlijn over belasting op tabak.

Inzake milieu- en energiebelasting wordt nu algemeen erkend dat belasting een bijdrage kan leveren aan het ruimere beleidskader inzake klimaatverandering en aan de bescherming van een duurzaam milieu. Derhalve zal actief verder worden gewerkt aan de herziening van de richtlijn over de belasting op energieproducten en elektriciteit.

Inzake directe belastingen zullen de drie voorzitterschappen zich proactief bezighouden met vraagstukken die voortvloeien uit de evaluatie van de werking van de bestaande mechanismes ter versterking van de administratieve samenwerking en de onderlinge hulp tussen de lidstaten, gericht op een doeltreffender bestrijding van fraude en belastingsontwijking in de Europese Unie, op voorwaarde dat de administratieve lasten en nalevingskosten niet onevenredig stijgen en de belastingopbrengsten niet in gevaar worden gebracht. Zij zullen zich in het bijzonder bezig houden met vraagstukken die de Commissie aan de orde kan stellen in het kader van de evaluatie van de werking van de richtlijn belasting op rente van spaargelden. Zij blijven steun verlenen aan het werk van de Groep gedragscode inzake het terugdringen van schadelijke belastingconcurrentie, en hun eerste prioriteit in dit verband zal zijn het bereiken van overeenstemming over een toekomstig werkpakket. Tot slot kan worden gezien of er mogelijkheden zijn voor een betere coördinatie van nationale belastingstelsels.

Toerisme

Toerisme is een belangrijke economische sector die aanzienlijk bijdraagt aan het scheppen van banen in de Europese Unie. De voorzitterschappen zullen bijdragen aan het stimuleren van het concurrentievermogen en de groei van deze sector en daarbij niet voorbijgaan aan overwegingen van sociale, economische en ecologische duurzaamheid, door gevolg te geven aan de Mededeling van de Commissie met als titel "Agenda voor een duurzaam en concurrerend Europees toerisme". Het Europees Forum over Toerisme wordt in 2008 door Frankrijk georganiseerd.

ONDERZOEK, KENNIS EN INNOVATIE

Onderzoek

De verdere ontwikkeling van de Europese onderzoeksruimte is een hartenwens van de drie voorzitterschappen. Verder werken op basis van het Groenboek van de Commissie: "De Europese Onderzoeksruimte: Nieuwe perspectieven" zullen de voorzitterschappen het in april 2008 geïnitieerde proces voortzetten en, door toepassing van de open coördinatiemethode op de volledige verwezenlijking van de Europese onderzoeksruimte, in het bijzonder de overeengekomen prioritaire doelstellingen aanpakken: het creëren van een interne markt voor onderzoek in een omgeving die gunstig is voor innovatie en het vrije verkeer van kennis (de vijfde vrijheid); van de EU het aantrekkelijkste gebied maken voor onderzoekers in de hele wereld, zowel voor Europese als voor niet-Europese onderzoekers; een samenhangende en proactieve strategie ontwikkelen voor internationale W&T-samenwerking; en het potentieel van de coördinatie van nationale en Europese W&T-programma's benutten. De voorzitterschappen willen ook succes behalen met de vier resterende beleidsinitiatieven voor de Europese onderzoeksruimte: het partnerschap voor een Europees paspoort voor onderzoekers; het rechtskader voor een pan-Europese onderzoeksinfrastructuur, met name middels vooruitgang met de uitvoering van de routekaart van het ESFRI; gezamenlijke programmering en programma's en opstelling van een beleidskader voor internationale wetenschappelijke en technologische samenwerking. De voorzitterschappen zullen ertoe bijdragen dat er een doeltreffend bestuur komt van de EOR en zullen bijdragen aan de programmering en het volgen van het proces van Ljubljana.

De voorzitterschappen zullen het werk aan de definitieve evaluatie van het zesde kaderprogramma vergemakkelijken en, op die basis, ook de voorbereiding van de methodologie die gebruikt moet worden voor de tussentijdse evaluatie van het zevende kaderprogramma in 2010. Dit zal met name bestaan in de uitwerking van een reeks indicatoren voor de evaluatie van het effect van de programma's.

Andere belangrijke onderzoeksvraagstukken die door de voorzitterschappen zullen worden behandeld, zijn de vlotte start van het Europees instituut voor innovatie en technologie en het stimuleren van onderzoek op het gebied van ICT, koolstofarme technologieën en maritieme en mariene technologieën.

Op basis van samenwerking tussen onderzoeks-, mededingings-, milieu- en energiebeleid, zullen de voorzitterschappen verder werken aan de uitvoering van het strategisch actieplan voor energie-technologie (SET) dat in maart 2008 door de staatshoofden en regeringsleiders is bekrachtigd.

Innovatie

Innovatie en innoverende producten en diensten en de marktacceptatie ervan zijn essentiële elementen voor het stimuleren van het concurrentievermogen van de EU. De voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de uitvoering van de innovatiestrategie van de EU, die in 2006 is overeengekomen, wordt gevolgd en geëvalueerd, met aandacht voor financiering, intellectuele-eigendomsrechten en de bescherming ervan en de stimulering van leidende markten en clusters. Ook zullen zij veel aandacht schenken aan de tijdige uitvoering en het soepele beheer van programma's van het EIT, de GTI's en artikel 169 en aan het opstellen van meer programma's van gezamenlijke technologie-initiatieven en van artikel 169. De voorzitterschappen zullen bijdragen aan de bijwerking van het lopende actieplan voor standaardisering. Ook zullen zij zich bezighouden met de komende Mededeling van de Commissie met als titel "Naar een Europese benadering van het clusterbeleid".

Tot slot zullen de voorzitterschappen gebruik maken van 2009 als het Europees Jaar van de creativiteit en innovatie om het belang van innovatie voor de toekomst van Europa te benadrukken.

Onderwijs en opleiding

Onderwijs en opleiding van een hoge kwaliteit zijn de basis waarop banen van betere kwaliteit kunnen worden geschapen en groei kan worden geschraagd. De voorbereidingen voor het eindverslag over het programma "Onderwijs en opleiding 2010" en de voortzetting van dit proces na 2010 zullen bijzondere aandacht krijgen. In dit verband zal aandacht uitgaan naar vraagstukken die het afgelopen decennium ruime aandacht hebben gekregen op de algemene politieke agenda.

De prioriteiten van de voorzitterschappen in dit verband vloeien voort uit de drie strategische doelstellingen: kwaliteit, toegang en partnerschap. De samenwerking met het proces van Kopenhagen zal worden opgevoerd. Tegelijkertijd, en in het ruimere verband van dit proces van Kopenhagen, zullen de drie voorzitterschappen in de EU vooruitgang boeken met de ontwikkeling van het Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET) waardoor de mobiliteit wordt vergemakkelijkt, middels de aanneming van de aanbevelingen op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding. De voorzitterschappen zullen er ook voor zorgen dat er een passend gevolg wordt gegeven aan de conclusies van de Raad over volwasseneneducatie.

Hoog op de agenda blijven staan de verdere stimulering van een leven lang leren voor iedereen - met speciale aandacht voor het probleem van vroegtijdige schoolverlaters (er moeten gerichtere begeleidingsprogramma's komen) en de problemen van de mondialisering - en de toegenomen mobiliteit, in het bijzonder voor studenten, leraren, volwassenen en jongeren in beroepsopleiding (ontwikkeling van de Erasmus-, Leonardo-, Comenius- en Grundtvig-programma's).

De modernisering van het onderwijsstelsel is het centrale zorgpunt voor vele lidstaten. Zaken in verband met de autonomie van educatieve instellingen (school en universiteit) worden verder behandeld met als doel doeltreffender onderwijsstelsels te ontwikkelen en de sleutelrol van onderwijs binnen de kennisdriehoek (onderwijs, onderzoek, innovatie) verder uit te bouwen. In dit verband zullen de voorzitterschappen aanmoedigen dat de bijdrage van het gehele onderwijsstelsel nader wordt bekeken: d.w.z. het invoeren van stimulansen om exacte wetenschappen, wiskunde en technologie te studeren; steun voor de overdracht van kennis en innovatie; de openstelling van onderwijsinstellingen voor iedereen en de gehele samenleving; en tegelijkertijd de stimulering van partnerschappen tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven en werkgevers. Het belang van onderwijs voor innovatie en het proces van Lissabon zal ook worden benadrukt door de uitroeping van 2009 tot het Europees Jaar voor creativiteit en innovatie.

Telecommunicatie en de informatiemaatschappij

De drie voorzitterschappen zullen ernaar streven tijdens de 18 maanden een definitieve overeenstemming te bewerkstelligen over het regelgevingskader van de EU voor netwerken en diensten voor elektronische communicatie.

Andere punten op de agenda van de voorzitterschappen zullen zijn de werkingssfeer van de universele dienst en de werking van de verordening over internationale roamingtarieven.

De voorzitterschappen zullen verder werken aan het kader voor beleidszaken met betrekking tot ICT: i2010 - Een Europese informatiemaatschappij voor groei en werkgelegenheid. Zij zullen ook een grondig debat voorbereiden over de inhoud en het doel van het volgend strategisch kader voor ICT-beleidszaken na het huidige actieplan i2010. De voorzitterschappen zullen daarbij de nadruk leggen op de enorme voordelen die ICT zal hebben voor diverse sectoren van de economie en zullen een strategische denktrant ontwikkelen die voor alle Europese belanghebbenden een maximaal voordeel garandeert van ICT-producten en -diensten. In dit verband zijn de stimulering van het netwerk van de volgende generatie, de digitale kloof, e-insluiting en e-toegankelijkheid belangrijke onderwerpen.

Met betrekking tot de toekomstige ontwikkelingen van internet zullen zaken zoals de stimulering van zeer-hoge-snelheidsinfrastructuren in de EU, het "internet van dingen" (zoals RFID en andere sensortechnologieën), beveiligde mobiele diensten, veiligheidsvraagstukken en SPAM door de voorzitterschappen worden behandeld. Inzake het internetbeheer zullen zij pleiten voor doeltreffende internationale samenwerking en werken aan het versterkte samenwerkingsproces waarover de WTIM in 2005 in Tunis overeenstemming heeft bereikt.

Ook zullen de voorzitterschappen streven naar een snel akkoord met het Europees Parlement over het communautair programma betreffende de bescherming van kinderen die het internet gebruiken.

De voorzitterschappen zullen werken aan het komende voorstel van de Commissie over het gecoördineerde gebruik van het digitale dividend, aangezien harmonisatie nodig is voor het creëren van schaalvoordelen en om volledig gebruik te kunnen maken van de voordelen van een efficiënter gebruik van radiofrequenties.

Ruimte

Naar aanleiding van de resolutie van de Raad van mei 2007 waarbij de oriëntaties van de vierde "Ruimteraad" zijn aangenomen, zal het Europees ruimtebeleid als volgt worden ontwikkeld, waarbij het nauwe partnerschap tussen de Europese Unie en het Europees Ruimteagentschap wordt voortgezet: verder werk aan de uitvoering en de voorbereiding van de operationele fase van het positioneringssysteem Galileo en het GMES-project van de Europese aardobservatiedienst; er komen nieuwe initiatieven, zoals de bijdrage van ruimtetoepassingen aan de bestrijding van de klimaatverandering, aan de ontwikkeling van het Europa van informatie en kennis en aan de autonomie, de veiligheid en het economische voordeel van Europa; en het punt van de ontwikkeling van een kader voor internationale samenwerking, met name op het gebied van het verkennen van de ruimte, zal worden aangepakt.

WERKGELEGENHEID EN SOCIAAL BELEID

De voorzitterschappen zien met belangstelling uit naar de Mededeling over de vernieuwde sociale agenda die de Commissie naar verwachting medio 2008 zal indienen in het licht van het resultaat van de onlangs afgesloten balans van de sociale realiteit. Zij zullen ervoor zorgen dat deze mededeling spoedig en grondig wordt bestudeerd, evenals eruit voortvloeiende voorstellen en initiatieven.

Gezien de recente ontwikkelingen in de jurisprudentie merken de voorzitterschappen op dat een brede discussie over de vraag hoe een transparante en voorspelbare toepassing van relevante EU-wetgeving op dit gebied kan worden gegarandeerd, zal worden voortgezet.

Werkgelegenheid/flexizekerheid/mobiliteit

Een hoog werkgelegenheidspeil en een hoge mate van integratie op de arbeidsmarkt zijn essentieel voor groei en welvaart en zijn de beste manier om te zorgen voor sociale bescherming. Ondanks een positieve economische groei en toegenomen werkgelegenheid in de EU in de afgelopen jaren, is er nog een lange weg te gaan voordat de streefcijfers van Lissabon voor arbeidsparticipatie worden gehaald, namelijk 70% (totaal), 60% (vrouwen) en 50% (oudere werknemers) in 2010. De drie voorzitterschappen zien werkgelegenheid als een essentieel punt voor de burgers en zullen het scheppen van meer en betere banen en de hervormingen die daarvoor nodig zijn, zeer hoog op de agenda van de EU plaatsen. De Europese meerwaarde op dit gebied zit in een doeltreffende en samenhangende uitvoering van de strategie van Lissabon, in het bijzonder de geïntegreerde richtsnoeren, en de Europese werkgelegenheidsstrategie.

De voorzitterschappen zullen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het concept van flexizekerheid, door de uitvoering te stimuleren van de gemeenschappelijke beginselen van flexizekerheid door de lidstaten, zoals bekrachtigd door de Europese Raad van december 2007. De sociale partners spelen bij het uitvoeren en evalueren van deze beginselen een essentiële rol.

De voorzitterschappen zullen geografische en professionele mobiliteit, die essentieel zijn voor de verwezenlijking van de doelstellingen van Lissabon, blijven stimuleren. In dit verband is het van het allergrootste belang dat rechten bij de overgang naar een andere baan worden gegarandeerd en dat sociale rechten dus meeneembaar zijn. Derhalve zullen de voorzitterschappen streven naar overeenstemming over de Richtlijn betreffende minimumvereisten voor de vergroting van de mobiliteit van werknemers door verbetering van de verwerving en het behoud van aanvullende pensioenrechten en naar afronding van de besprekingen over de toepassing van de verordening betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels. Ook het verwijderen van de resterende belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers wordt van zeer groot belang geacht. De sociale dialoog op transnationaal en Europees niveau wordt gestimuleerd.

De voorzitterschappen benadrukken het belang van de Europese werkgelegenheidsstrategie en van het proces van wederzijds leren op EU-niveau en van ander beleid en andere maatregelen die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen aan meer werkgelegenheid, zoals een leven lang leren, beroepsopleiding, actief oud worden, combineren van gezins- en beroepsleven, financiële stimulansen in belasting- en uitkeringsstelsels, en bestrijding van zwart werk en misbruik van stelsels van sociale zekerheid.

Arbeidsrecht

De drie voorzitterschappen zullen verder werken aan de dossiers die thans bij de Raad in behandeling zijn. Zij zullen in het bijzonder samen met het Europees Parlement trachten een definitief akkoord te bereiken over de voorgestelde richtlijnen inzake arbeidstijd en arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten.

Op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk zullen de voorzitterschappen verder werken aan de afronding van de wijzigingsvoorstellen voor de richtlijn elektromagnetische velden, de richtlijn biologische agentia en de richtlijn gezondheid en veiligheid van zwangere werknemers.

De voorzitterschappen zullen steven naar overeenstemming over het voorstel tot herziening van de richtlijn inzake Europese ondernemingsraden.

Sociaal beleid

De allerhoogste prioriteit van de voorzitterschappen op dit gebied is het bevorderen van de actieve integratie van hen die het verst van de arbeidsmarkt verwijderd zijn en van hen die het meest achtergesteld zijn. In dit verband zal veel aandacht uitgaan naar de integratie in de arbeidsmarkt en de sociale integratie van mensen met een handicap, mensen die op grond van hun etnische afkomst worden benadeeld en mensen met een migratieachtergrond. In concrete termen zullen de voorzitterschappen werken aan een komende aanbeveling van de Commissie over de gemeenschappelijke beginselen van actieve insluiting, en de open coördinatiemethode bepleiten met betrekking tot sociale bescherming en sociale insluiting.

Bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is een gezamenlijke doelstelling en verdient een hoge mate van politieke zichtbaarheid. Daarom zal verder worden gewerkt aan het besluit over het Europese Jaar voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. De ministeriële bijeenkomst in 2008 en de ronde tafel over armoede en sociale uitsluiting en de organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst van mensen die in armoede leven, zullen in dit verband belangrijke gebeurtenissen zijn.

Jeugd

Een verder vervolg op het Europees pact voor de jeugd en de Mededeling van de Commissie "Het bevorderen van de volledige participatie van jongeren in het onderwijs, het arbeidsleven en het maatschappelijk leven", zal van belang zijn in de ontwikkeling van initiatieven voor jongeren.

De voorzitterschappen blijven pleiten voor het opnemen van een jongerenperspectief in relevante beleidsonderdelen en -processen, zoals de strategie van Lissabon, en voor het ontwikkelen van de open coördinatiemethode op jongeregebied. De deelname van jonge vrouwen en mannen aan het democratische leven van Europa, hun maatschappelijke integratie, maatregelen om de werkloosheid onder jongeren terug te dringen en de integratie van jonge vrouwen en mannen in de arbeidsmarkt zullen worden aangemoedigd en de interculturele dialoog tussen jongeren zal worden gestimuleerd. Er zal aan worden gewerkt om jongeren beter bekend te maken met de Europese gedachte en met de Europese samenwerking op jongeregebied, en hen te laten deelnemen aan jongerenprogramma's van de EU en aan vrijwilligersactiviteiten en om ze actief te laten bijdragen aan de civiele samenleving.

Op basis van een evaluatie van de samenwerking tot nog toe, in 2008 in alle lidstaten uitgevoerd, en met inachtneming van het overleg met jongeren en andere belanghebbenden en het geplande Europees Jongerenrapport dat in 2009 moet worden ingediend, zullen de voorzitterschappen het toekomstige kader voor samenwerking na 2010 opstellen.

Demografische veranderingen

Alle lidstaten worden geconfronteerd met grote demografische, en diensgevolge ook sociale en economische, veranderingen. Voor een positieve reactie daarop zijn op veel beleidsterreinen initiatieven en maatregelen nodig. Op EU-niveau zullen de voorzitterschappen aanzetten tot meer uitwisseling van informatie en goede praktijken, onder meer in de context van het initiatief "Europese alliantie voor het gezin". Om de houdbaarheid op lange termijn van de overheidsfinanciën van de lidstaten te garanderen, evenals de kwaliteit van hun socialezekerheidsstelsels inclusief de financiële houdbaarheid van gezondheidszorgstelsels, moet de arbeidsparticipatie, en zeker die van oudere werknemers, omhoog. Ook belangrijk zijn acties en diverse soorten maatregelen om werk en gezinsleven te combineren.

In een vergrijzende samenleving moet de houding tegenover ouderen op een positieve manier evolueren. De voorzitterschappen zullen alle initiatieven steunen die gericht zijn op het creëren van een maatschappelijke omgeving waarin ouderen met respect en waardigheid worden behandeld. Ouderen moeten een gezond, actief en onafhankelijk leven kunnen leiden terwijl ze deelnemen aan het leven in de gemeenschap, en moeten een betere levenskwaliteit kunnen hebben. Wanneer ze zorg nodig hebben, moeten ze waardige zorg van hoge kwaliteit krijgen. Preventief gezondheidswerk is essentieel voor het beschermen van de gezondheid en het vermijden van hoge kosten van gezondheidszorg op latere leeftijd.

Sociale diensten van algemeen belang

Toegang tot sociale diensten van algemeen belang is onderdeel van actieve insluiting en van sociale samenhang. Op basis van de Mededeling van de Commissie over diensten van algemeen belang zal verder worden gepraat over het punt van de erkenning van de specificiteit van sociale diensten van algemeen belang en over het opzetten van een vrijwillig EU-kwaliteitskader met richtsnoeren voor de methodologie van het vaststellen, controleren en evalueren van kwaliteitsnormen op nationaal niveau. Staatssteun en openbare aanbesteding zouden verder kunnen worden verkend in de context van sociale diensten van algemeen belang.

GENDERGELIJKHEID EN NON-DISCRIMINATIE

Gendergelijkheid (een overkoepelende doelstelling van de EU) is een belangrijk onderdeel van de strategie van Lissabon en is van cruciaal belang voor groei en werkgelegenheid. De routekaart voor gelijkheid van vrouwen en mannen 2006-2010 en het Europees Pact voor gendergelijkheid worden het kader voor initiatieven van de drie voorzitterschappen. De totstandbrenging van een gelijke mate van economische onafhankelijkheid voor vrouwen en mannen is van het allergrootste belang, en daarom zal er speciale aandacht worden besteed aan maatregelen met betrekking tot de verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen, deeltijdwerk, gelijke kansen in ondernemerschap en maatregelen die betere kansen moeten bieden om werk, gezin en privéleven te combineren, zowel voor vrouwen als voor mannen. Er zal worden gewerkt aan het wegnemen van stereotypen over de rol van mannen en vrouwen in onderwijs en beroepsleven en aan de bevordering van vrouwen naar leidinggevende functies. Voorts zal zorgvuldig worden gekeken naar het probleem van geweld tegen vrouwen.

De drie voorzitterschappen zullen de vooruitgang blijven evalueren en de uitvoering van het actieprogramma van Peking blijven volgen. Zij zullen het punt van vrouwen en gewapende conflicten bestuderen en een verslag opstellen voor de VN over het vervolg op het actieprogramma van Peking + 15.

Discriminatie schendt de kernwaarden van de Unie en moet op alle niveaus worden bestreden. Bestaande richtlijnen gelden buiten de arbeidsomgeving alleen voor discriminatie op grond van geslacht, ras en etnische afkomst. Dientengevolge is de bescherming tegen discriminatie op andere gronden, zoals een handicap, zwakker. Er zal worden gewerkt aan het komende voorstel voor een nieuwe richtlijn tot toepassing van het beginsel van gelijke behandeling op andere gebieden dan arbeid.

Voor 31 december 2009 komt er mogelijk een herziening van het mandaat van het Bureau voor de grondrechten.

GEZONDHEID EN CONSUMENTEN

Gezondheid

De drie voorzitterschappen moeten actief bewerkstelligen dat er op dit gebied iets wordt gedaan, met als doel bij te dragen aan een hoog gezondheidsniveau voor alle burgers. De Europese Gezondheidsstrategie zal dienovereenkomstig verder worden uitgevoerd volgens de conclusies van december 2007 en juni 2008.

Optreden van de EU kan een meerwaarde betekenen voor zowel patiënten als gezondheidszorgstelsels, zeker in de context van toegenomen mobiliteit. De veiligheid van patiënten en de kwaliteit van de gezondheidszorg moeten centraal staan in een toekomstig regulerend systeem, onafhankelijk van de vraag of de patiënt, de gezondheidswerker of de dienst zich over de grens begeeft. Daarom zullen de drie voorzitterschappen de hoogste prioriteit geven aan de besprekingen over het komende voorstel voor een richtlijn over grensoverschrijdende gezondheidszorg, met als doel de onderhandelingen binnen de periode van 18 maanden te kunnen afsluiten.

De voorzitterschappen zullen bijzondere aandacht besteden aan de beschikbaarheid en de veiligheid van organen voor donatie en transplantatie met als doel de kwaliteit van de gezondheidszorg en de veiligheid van patiënten op dit gebied te verhogen. Het punt van e-gezondheid en de overdracht en uitwisseling van informatie over gezondheidszorg zal ook worden gestimuleerd en doorontwikkeld.

Verbetering van de gezondheid en preventie van ziekten zijn de kern van het volksgezondheidsbeleid in Europa. In de context van de uitvoering van de communautaire strategie ter beperking van de aan alcohol gerelateerde schade en de lopende antirookactie, zal meer aandacht worden besteed aan alcohol- en tabaksgebruik onder kinderen en jongeren.

De EU-strategie voor aan voeding, overgewicht en obesitas gerelateerde gezondheidskwesties zal verder worden uitgevoerd.

De grensoverschrijdende dreiging van overdraagbare ziektes en andere gevaren voor de volksgezondheid vergen een verbeterde coördinatie en samenwerking op EU-niveau. Daarom wensen de voorzitterschappen het politieke bewustzijn ten aanzien van gevaren voor de volksgezondheid te verhogen en zullen zij de EU-systemen versterken zodat er doeltreffende mechanismen ontstaan voor bewaking en respons, die nationale, communautaire en mondiale instellingen aan elkaar koppelen. In dit verband zullen de voorzitterschappen ook het punt van de resistentie tegen antibiotica op de agenda houden.

In de context van onze vergrijzende samenlevingen zullen de voorzitterschappen in het bijzonder de aandacht vestigen op Alzheimer, en wel door de inspanningen op EU-niveau te richten op verbetering van de coördinatie van het onderzoek en de uitwisseling van ervaringen inzake gezondheidszorg en solidariteit met de verzorgers in kwestie. Ook met betrekking tot zeldzame ziekten moet verder worden gewerkt.

Geneesmiddelen leveren een essentiële bijdrage aan een verbeterde gezondheid onder de burgers. De voorzitterschappen zullen de algemene doelstelling van de EU op dit gebied, namelijk het verbeteren van de kwaliteit en de veiligheid van geneesmiddelen, steunen, met vooral aandacht voor het versterken en rationaliseren van de geneesmiddelenbewaking van de EU, resistentie tegen antibiotica, de bestrijding van namaak van geneesmiddelen, en voorlichting aan patiënten. De voorzitterschappen zullen ook het belang benadrukken van de EU als regio voor de ontwikkeling van vernieuwende medicijnen.

Voedselveiligheid

Ter vereenvoudiging van de huidige wetgeving en ter handhaving van een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en de consumentenbelangen, zullen de voorzitterschappen ernaar streven de herziening van de huidige wetgeving over voeding en voedingswaarde-etikettering en over nieuwe voedingsmiddelen, af te ronden, een en ander op basis van de voorstellen die de Commissie respectievelijk in januari en februari 2008 heeft ingediend.

Consumenten

Een hoog niveau van consumentenbescherming is de kern van een goed werkende interne markt. De aandacht van de voorzitterschappen zal op dit gebied gericht zijn op de herziening van het consumentenacquis op basis van een voorstel voor een kaderrichtlijn over de contractuele rechten van de consument dat de Commissie naar verwachting eind 2008 zal indienen. Het algemene doel van deze herziening zal zijn de consumentenregelgeving te vereenvoudigen en coherenter te maken teneinde zowel de consument als het bedrijfsleven meer rechtszekerheid te bieden.

Ook zullen de voorzitterschappen aandacht schenken aan collectieve rechtsvordering voor consumenten en aan samenwerking tussen nationale autoriteiten. Wat betreft afzonderlijke wetgevingsvoorstellen zal prioriteit worden gegeven aan een snelle afronding van de herziening van de richtlijn over de veiligheid van speelgoed en de richtlijn betreffende de bescherming van de consumenten met betrekking tot bepaalde aspecten van timeshare, langetermijnvakantieproducten, wederverkoop en ruil, en de herziening van de richtlijn betreffende consumenteninformatie over het brandstofverbruik.

Sport

Rekening houdend met de autonomie en de specificiteit van sportverenigingen en sportactiviteiten zullen de voorzitterschappen zich vooral bezighouden met de follow-up van het Witboek van de Commissie over sport en het daarin vervatte "Pierre de Coubertin"-actieplan, wat de maatschappelijke en economische dimensie en de governance ervan betreft. Bijzondere aandacht zal onder meer uitgaan naar sport en gezondheid, dopingbestrijding, onder meer het versterken van de positie van Europa binnen de wereldantidopingorganisatie (WADA), onderwijs en opleiding van jonge sporters en ondersteuning van vrijwilligerswerk.

CULTUUR, AUDIOVISUELE SECTOR EN MEERTALIGHEID

Cultuur

De drie voorzitterschappen zullen zich in het kader van de open coördinatiemethode toeleggen op de uitvoering van de Europese agenda voor cultuur en het Werkplan voor cultuur 2008-2010. Daarbij zal in het bijzonder worden gekeken naar manieren om de toegang tot cultuur, vooral voor kinderen en jongeren, te verbeteren en synergie tot stand te brengen tussen cultuur en onderwijs. De bevordering van culturele verscheidenheid, met name in het kader van de uitvoering van het UNESCO-verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuroutings, alsmede de dialoog met de culturele sector zullen op de agenda blijven staan. Tevens zal de interculturele dialoog worden gestimuleerd, in het bijzonder in het kader van de uitvoering en de follow-up van het Europees Jaar van de interculturele dialoog 2008.

De voorzitterschappen zullen het belang van de bijdrage van de culturele en de creatieve sector tot groei en werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling in de verf blijven zetten. De werkzaamheden op dit gebied zullen worden ondersteund door de maatregelen van Eurostat betreffende de productie van culturele statistieken. Er zal naar behoren rekening worden gehouden met de te verschijnen studie van de Commissie over het klimaat dat gunstig is voor het ontwikkelen van creatieve en culturele bedrijfstakken. De voorzitterschappen zullen ook oog hebben voor de verbetering van de interne markt voor cultuurgooederen en -diensten, het scheppen van betere voorwaarden voor de beroepsbeoefenaren in de culturele en creatieve sector en het bevorderen van de mobiliteit van kunstenaars en kunstverzamelingen.

Een Europees Cultuurseizoen in 2008 zal de rijkdom en verscheidenheid van de artistieke schepping in Europa laten zien. Er zal ook een reflectie op gang worden gebracht over de rol van architectuur in duurzame ontwikkeling.

De voorzitterschappen zullen zich uitdrukkelijk committeren aan de bevordering en bescherming van het Europees cultureel erfgoed in het kader van concrete Europese projecten, de bescherming van cultuurbezit en de bestrijding van de illegale handel in kunstvoorwerpen en archieven. Digitalisering van culturele inhoud is van groot belang voor het behoud van het culturele erfgoed als bron van verscheidenheid in cultuur en taal in Europa, en voor het verbeteren van de toegankelijkheid. De voorzitterschappen zullen lopende projecten op dit gebied ondersteunen door middel van initiatieven zoals de Europese digitale bibliotheek.

Audiovisuele vraagstukken

De voorzitterschappen zullen actief werken aan de follow-up van de initiatieven van de Commissie op het gebied van de ontwikkeling van Europese creatieve online-inhoud en de bevordering van culturele creatie in het digitale tijdperk. Teneinde de creatieve sector in Europa te versterken, voor echte culturele verscheidenheid te zorgen en meteen ook bij te dragen tot het halen van de streefcijfers van de Lissabon-strategie moet bij deze werkzaamheden ten volle rekening worden gehouden met de internationale beginselen en Europese wetgeving inzake intellectuele eigendom. De voorzitterschappen zullen tevens bijdragen tot de uitvoering van het Protocol betreffende het openbare-omroepstelsel in de lidstaten en ervoor zorgen dat bedrijven in de openbare audiovisuele sector hun activiteiten en diensten in de digitale omgeving kunnen ontwikkelen.

Meertaligheid

Op basis van de komende mededeling van de Commissie betreffende het bevorderen van meertaligheid: als gezamenlijk engagement zullen de voorzitterschappen de meertaligheid in de lidstaten blijven bevorderen in het kader van de open coördinatiemethode. Zij zullen daarbij beter gebruik maken van de bestaande Europese programma's en initiatieven. Kerngebieden zijn het taalonderwijs, inclusief het aanmoedigen van de studie van twee vreemde talen op jonge leeftijd - een doel dat door de Europese Raad van Barcelona in 2002 is geformuleerd - het stimuleren van het taalonderwijs aan de universiteiten en in het beroepsonderwijs, het verbeteren van het inzicht in het belang van talenkennis voor de interculturele vaardigheden en het Europese concurrentievermogen, het vrije verkeer van culturele producties en de bevordering van vertaling en ondertiteling van films en vertoningen.

DUURZAME ONTWIKKELING

Strategie voor duurzame ontwikkeling

De drie voorzitterschappen zullen werk maken van de daadwerkelijke uitvoering van de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling om de zeven belangrijkste uitdagingen het hoofd te bieden: klimaatverandering en schone energie, duurzaam vervoer, duurzame consumptie en productie, instandhouding en beheer van natuurlijke rijkdommen, volksgezondheid, sociale integratie, demografie en migratie. De strategie omvat tevens wereldwijde uitdagingen zoals armoede en transversale vraagstukken zoals onderwijs en opleiding, onderzoek en ontwikkeling, financiële en economische instrumenten, alsmede communicatie, mobiliseren van actoren en multiplicatie van succes. Een belangrijke horizon is december 2009 wanneer de Europese Raad voor de tweede keer op basis van een voortgangsrapport van de Commissie de vorderingen en de prioriteiten zal bezien en algemene richtsnoeren zal geven inzake het beleid, de strategieën en de instrumenten voor duurzame ontwikkeling. De Europese Raad zal ook rekening houden met de prioriteiten in het kader van de strategie van Lissabon op het gebied van groei en werkgelegenheid.

De voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat alle relevante Raadsformaties bij de follow-up van de strategie worden betrokken.

De voorzitterschappen zullen zich inzetten voor de daadwerkelijke uitvoering van het actieplan van de EU inzake duurzame consumptie en productie en duurzaam industriebeleid, en voor de follow-up daarvan. De inspanningen zullen met name gericht zijn op de herziening van de richtlijn inzake het ecologisch ontwerp en de evaluatie van het communautaire systeem voor de toekenning van milieukeuren en het communautaire milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS). Tevens zal bijzondere aandacht worden besteed aan de milieu- en energie-etikettering van producten en het verbeteren van de synergie tussen de desbetreffende regelgevingen (milieukeur, ecologisch ontwerp en energie-etikettering). De voorzitterschappen zullen de mededeling over groene overheidsopdrachten op de voet volgen. Zij zullen tevens nagaan op welke wijze fiscale stimuleringsmaatregelen voor groene producten kunnen worden gepromoot.

Op het internationale niveau zullen de voorzitterschappen zorgen voor een gedegen voorbereiding van de bijeenkomsten van de VN-Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (CDO) die in mei 2009 klaar zal zijn met haar werkzaamheden op het gebied van landbouw, plattelandsontwikkeling, bodem, droogte, woestijnvorming en Afrika, alsmede transversale vraagstukken. Tevens zullen zij actief deelnemen aan de werkzaamheden in het kader van het proces van Marrakesh inzake duurzame consumptie en productie, onder meer door tijdens het tweede halfjaar van 2009 de voorbereiding aan te vatten van een tienjarig kader voor programma's inzake duurzame consumptie en productie.

Maritiem beleid

De drie voorzitterschappen zullen op basis van het "blauwboek" en het bijbehorend actieplan van de Commissie verder werken aan een geïntegreerd maritiem beleid. In 2008 en 2009 zal de Commissie een waaier van initiatieven, onder meer op het gebied van scheepvaart en visserij presenteren, die uitgaan van duurzaam gebruik van de zee. De Commissie zal in december 2009 aan de Europese Raad rapporteren over de geboekte vooruitgang.

De voorzitterschappen zullen in het bijzonder governance en maritieme surveillance, en marien en maritiem onderzoek stimuleren via het netwerk van nationale contactpunten op hoog niveau en door het verbeteren van de mechanismen voor de coördinatie tussen de lidstaten en de Europese instanties, alsmede het opzetten van een proefproject in de Middellandse Zee. De uitvoering van de kaderrichtlijn mariene strategie en het actieplan inzake water zal de basis vormen voor de verbetering van het mariene milieu. De voorzitterschappen zullen zich ook inzetten voor de beperking van het fosfaatgebruik om het eutrofiëringsprobleem in te dijken en het mariene milieu te verbeteren.

Zoals bepaald in de kaderrichtlijn mariene strategie zal een langetermijnstrategie voor water in het Middellandse-Zeegebied worden ontwikkeld.

Strategie voor het Oostzeegebied

De Europese Raad van december 2007 heeft de Commissie verzocht om uiterlijk in juni 2009 een EU-strategie voor het Oostzeegebied voor te leggen. Deze strategie zal vooral de dringende milieuproblemen in het Oostzeegebied met EU-maatregelen aanpakken met als doel van deze regio een beste-praktijk-regio op het stuk van marien milieu te maken. Ook andere regionale vraagstukken zullen in de strategie worden opgepakt zoals het versterken van de groei en het concurrentievermogen, het bevorderen van verdere marktintegratie en de bestrijding van georganiseerde misdaad. Zij zou ook moeten zorgen voor meer samenhang in de regio en sterkere banden met andere delen van de Unie en de voorwaarden moeten scheppen voor een efficiënter en gericht gebruik van de bestaande middelen. De voorzitterschappen zullen ernaar streven de strategie in het najaar van 2009 aan te nemen.

Biodiversiteit

De voorzitterschappen zullen ernaar streven zowel op EU-niveau als wereldwijd vooruitgang te boeken op het gebied van de biodiversiteit, met name in het kader van het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit. De evaluatie halverwege van de uitvoering van het biodiversiteitsactieplan van de EU in 2008 zal een overzicht bieden van de geboekte vooruitgang en duidelijk maken wat de zorgpunten zijn in het licht van de doelstelling van de EU om het verlies aan biodiversiteit in de EU tegen 2010 een halt toe te roepen. Het voorkomen en beheersen van de introductie van agressieve exoten die de biodiversiteit in gevaar brengen, is een specifiek probleem. De voorzitterschappen zullen in dit verband zorgen voor een goede follow-up van de mededeling van de Commissie over de beleidsopties inzake de bestrijding van agressieve exotische soorten. Tevens zal worden gewerkt aan de uitvoering van de habitatrichtlijn en de samenhang tussen biodiversiteit, ecosysteemdiensten en klimaatverandering.

Om toe te werken naar de mondiale doelstelling - de achteruitgang van de biodiversiteit fors beperken tegen 2010 - zullen de voorzitterschappen de onderhandelingspositie van de EU voor de tiende Conferentie van de partijen bij het Verdrag inzake biologische diversiteit in 2010 grondig voorbereiden. Het accent zal liggen op de toekomstgerichte evaluatie van de successen en eventuele mislukkingen bij het nastreven van de doelstelling voor 2010, waarbij in het bijzonder zal worden gekeken naar sectorale integratie, ruimtelijke ordening en wetenschappelijke expertise (International mechanism of scientific information on biodiversity - IMoSEB). Bij de voorbereiding zal ook gebruik worden gemaakt van de lopende studie betreffende de economie van het biodiversiteitsverlies. Het behoud van de mariene biodiversiteit en het inrichten van beschermde mariene zones is nog een andere prioriteit van de voorzitterschappen.

De voorzitterschappen zullen streven naar overeenstemming over een EU-bijdrage waardoor de aanneming van een internationale regeling voor de toegang tot genetische hulpbronnen tijdens de Conferentie van de Partijen in 2010 wordt gefaciliteerd. De voorzitterschappen zullen zich inzetten voor een inclusieve en interdisciplinaire aanpak, met een optimaal gebruik van bestaande procedures en organen, en voor transparante onderhandelingen waarbij een beroep wordt gedaan op de expertise van autochtone gemeenschappen en belanghebbenden.

Milieutechnologieën

Milieutechnologieën zijn belangrijke instrumenten om klimaat- en milieudoelstellingen te verwezenlijken. Zij bieden de bedrijven in de EU ook talrijke kansen om hun concurrentievermogen te versterken. Om het potentieel van de milieutechnologieën ten volle te benutten, zal dit vraagstuk door verschillende Raadsformaties worden behandeld. De voorzitterschappen zullen ijveren voor een gecoördineerde inspanning om de diverse initiatieven op het gebied van milieutechnologie te bundelen en de totstandkoming van een dynamische markt voor deze technologieën te stimuleren. Daartoe zullen zij de hoogste prioriteit verlenen aan de volledige uitvoering van het actieplan ter bevordering van milieutechnologieën. De klemtoon komt te liggen op de toekomstige strategie ter bevordering van milieu-innovatie en het overwegen van een Europees systeem voor de beoordeling van de prestatie en de milieu-effecten van nieuwe technologieën ((Environmental Technology Verification)).

Chemische stoffen

Op het niveau van de Gemeenschap zullen de drie voorzitterschappen ernaar streven de werkzaamheden in verband met de herziening van de volgende belangrijke wetgevingsbesluiten tot een goed einde te brengen: de wetgeving betreffende het op de markt brengen van biociden, de richtlijnen betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) en betreffende de beperkingen op het gebruik van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur, en de verordening betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen. Zij zullen ook de laatste hand leggen aan de aanpassing van de EU-wetgeving inzake indeling en etikettering aan het *Globally Harmonised System for classification and labelling of substances and mixtures* (GHS) van de VN. Een ander belangrijk vraagstuk is de verdere uitvoering van de REACH-verordening, in het bijzonder de nieuwe regeling inzake vergunningen en beperkingen voor risicovolle chemische stoffen.

Op het internationale niveau zullen de drie voorzitterschappen zorgen voor een goede coördinatie van de EU-standpunten opdat de EU een leidende rol kan spelen in de onderhandelingen. De voorzitterschappen zullen ervoor ijveren dat de EU, onder meer tijdens de ministerconferentie die in mei 2009 zal plaatsvinden (Tweede Internationale Conferentie inzake het beheer van chemische stoffen - ICCM2), een belangrijke bijdrage blijft leveren tot de uitvoering en verdere ontwikkeling van de Strategische aanpak voor het internationale beheer van chemische stoffen (SAICM). De voorzitterschappen zullen het standpunt verdedigen dat er informatie moet zijn over de aanwezigheid van chemische stoffen in producten en naar oplossingen zoeken die ons in staat stellen het Mondiaal actieplan vooruit te helpen.

De voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de EU een leidende rol speelt in de werkzaamheden in het kader van het milieuprogramma van de VN betreffende zware metalen, in het bijzonder kwik, en zullen zich sterk maken voor het openen van onderhandelingen over een juridisch bindend instrument.

Andere belangrijke internationale bijeenkomsten op wereldniveau zijn de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag van Rotterdam inzake de procedure met betrekking tot voorafgaande geïnformeerde toestemming ten aanzien van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel in oktober 2008 en de Conferentie van de Partijen bij het Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen in mei 2009. De voorzitterschappen zullen blijven streven naar meer samenwerking en coördinatie tussen het Verdrag van Bazel, het Verdrag van Rotterdam en het Verdrag van Stockholm.

Lucht

De voorzitterschappen zullen streven naar de afronding van de besprekingen over het voorstel tot herziening van de richtlijn die de emissies van zwaveldioxide, stikstofmonoxide, ammoniak en vluchtige organische stoffen (VOS) regelt (de richtlijn inzake nationale emissieplafonds) en het voorstel voor een richtlijn betreffende industriële emissies (waaronder de herziening van de bestaande richtlijnen inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, grote stookinstallaties, afvalverbranding, VOS/oplosmiddelen en titaandioxide) op basis van de beoordeling van de toepassing tot nog toe en de problemen die tijdens de beoordeling aan het licht zijn gekomen.

Wellicht zal tijdens de beschouwde periode een voorstel worden ingediend tot herziening van de richtlijn betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's. De drie voorzitterschappen zullen trachten de werkzaamheden zo veel mogelijk te doen opschieten.

Op het internationale vlak zullen de voorzitterschappen zorgen voor de effectieve vertegenwoordiging van de EU op de Conferenties van de Partijen bij het Verdrag van Wenen ter bescherming van de ozonlaag, het Protocol van Montreal betreffende stoffen die de ozonlaag afbreken, en het Verdrag van Genève betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand.

Andere vraagstukken

De voorzitterschappen zullen het werk in verband met lopende dossiers en vraagstukken voortzetten. Er zal onder meer bijzondere aandacht worden besteed aan de kaderrichtlijn inzake bodembescherming, de komende initiatieven van de Commissie betreffende het gemeenschappelijke milieu-informatiesysteem, waterschaarste en droogte en de besprekingen over het slopen van schepen in de context van het Verdrag van Bazel. De drie voorzitterschappen onderstrepen hun belangstelling voor GMO's en zijn van plan een aantal vraagstukken in dit verband aan te pakken. Zij zullen ernaar streven de behandeling van de herziening van de SEVESO-richtlijn rond te krijgen. De voorzitterschappen zullen tenslotte ook de milieuvraagstukken in het Arctische gebied van zeer nabij volgen en de problemen die daar rijzen aanpakken.

Internationale governance op milieugebied

Overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van juni 2005 zullen de drie voorzitterschappen trachten bij te dragen tot een betere internationale governance op milieugebied in het kader van de werkzaamheden van de Algemene vergadering van de Verenigde Naties.

De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten voor de verdere ontwikkeling van het "Milieu voor Europa"-proces van de VN-ECE en zullen actief deelnemen aan de hervorming ervan.

VERVOER

In de vervoerssector willen de drie voorzitterschappen de aandacht toespitsen op drie overkoepelende concepten: de houdbaarheid en concurrentie. De drie voorzitterschappen zullen ook bijzondere aandacht besteden aan het Galileo-programma.

Duurzaam en concurrerend vervoer

De drie voorzitterschappen staan achter de doelstelling dat het vervoerbeleid, zonder het concurrentievermogen van de sector uit het oog te verliezen, ten volle moet bijdragen tot de bestrijding van de klimaatverandering en de bescherming van het milieu.

Een goed functionerende vervoerslogistiek is essentieel voor een concurrerend en duurzaam vervoersysteem in de EU, waarin innovatieve systemen en kosteneffectieve processen zorgen voor de vermindering van de CO2-uitstoot, maar tegelijkertijd ook het wereldwijde concurrentievermogen van de Europese vervoersindustrie wordt versterkt. Een belangrijk agendapunt zal het beroep op marktinstrumenten en organisatiepatronen zijn, in het bijzonder door middel van de ontwikkeling van co-modaliteit en logistieke ketens en de internalisering van de externe kosten en infrastructuurlasten. De werkzaamheden op dit gebied zullen in belangrijke mate steunen op het rapport van de Commissie over een model voor de evaluatie van de externe kosten, dat als basis moet dienen voor de berekening van de infrastructuurkosten voor alle vervoerswijzen. De herziening van de huidige "eurovignetrichtlijn" en de uitvoering van het actieplan inzake logistiek en het actieplan voor stedelijk vervoer zullen de prioriteiten van de voorzitterschappen zijn.

De EU-agenda op het gebied van goederenvervoer speelt eveneens een grote rol in de bevordering van duurzaam, efficiënt en concurrerend vervoer in Europa. De voorzitterschappen zullen verder werken aan de voorstellen betreffende de vrachtlogistiek, de netwerken voor goederenvervoer per spoor, het havenbeleid en het goederenvervoer over zee.

Landtransport: Tijdens de beschouwde periode zal de laatste hand worden gelegd aan het landtransportpakket, de verordening tot oprichting van een Europees Spoorwegbureau en de richtlijn betreffende spoorwegveiligheid (*dient opnieuw te worden bekeken op het einde van het Sloveense voorzitterschap*). De drie voorzitterschappen streven naar het bereiken van een akkoord over de herziening van Richtlijn 2002/15/EG betreffende de organisatie van de arbeidstijd van personen die mobiele werkzaamheden in het wegvervoer uitoefenen. Tevens zullen zij trachten de herziening van het eerste spoorwegpakket rond te krijgen. De drie voorzitterschappen zullen ook werk maken van eventuele voorstellen betreffende de uitvoering van het NAIADES-programma.

Luchtvaart: De voorzitterschappen streven naar een definitief akkoord over de herziene gedragsregels voor geautomatiseerde boekingsystemen. De voorzitterschappen zullen bij de bespreking van het nieuwe initiatief inzake één luchtruim de voltooiing van de interne markt als invalshoek nemen en zullen oog hebben voor de positieve milieu-effecten. Ook zullen de drie voorzitterschappen een impuls geven aan de onderhandelingen over overeenkomsten inzake luchtvervoer met derde landen, in het bijzonder de tweede fase van de luchtvervoerovereenkomst tussen de EU en de VS, de luchtvervoerovereenkomst tussen de EU en Canada en de overeenkomsten met buurlanden. De drie voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen om de onderhandelingen over de tweede fase van de overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de EU en de VS tot een goed einde te brengen.

Trans-Europese vervoersnetwerken: De drie voorzitterschappen beseffen het belang van dit programma en zullen dan ook aandacht besteden aan het verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de TEN-richtsnoeren. Indien nodig zullen zij Raadsconclusies ter zake opstellen.

Zeevervoer: De voorzitterschappen zullen werk maken van de wetgevingsvoorstellen van de Commissie betreffende de herziening van de verordening tot oprichting van een Europees Agentschap voor maritieme veiligheid en betreffende een "Europese maritieme vervoersruimte zonder grenzen".

Veilige vervoerswijzen

Veilig vervoer is een belangrijk aandachtspunt van de Europese Unie. De drie voorzitterschappen zullen zich beijveren voor aanzienlijke vooruitgang, vooral op het gebied van zee- en wegvervoer. Wat de maritieme veiligheid betreft, zullen de voorzitterschappen in nauwe samenwerking met het Europees Parlement trachten een definitief akkoord te bereiken over de voorstellen die deel uitmaken van het derde pakket inzake maritieme veiligheid. Wat het landtransport betreft, zullen de drie voorzitterschappen werken aan een akkoord over de richtlijn betreffende de grensoverschrijdende tenuitvoerlegging van sancties. De voorzitterschappen zullen ook hun steun verlenen aan een nieuw verkeersveiligheidsprogramma dat de Commissie eventueel tijdens de beschouwde periode zal indienen.

Intelligente vervoersystemen

Het gebruik van nieuwe technologieën in de vervoerssector is een belangrijke uitdaging en een noodzaak vanuit milieu-, concurrentie-, veiligheids- en capaciteitsoverwegingen. Nieuwe technologieën kunnen ook bijdragen tot effectievere logistieke oplossingen in het vervoersstelsel. De voorzitterschappen zullen verder werken aan de voorliggende Commissie-initiatieven ter bevordering van maatregelen betreffende de diverse vervoersmodi.

De voorzitterschappen zijn voornemens een belangrijke impuls te geven aan het gebruik van intelligente vervoerssystemen in het wegvervoer en uitvoering te geven aan het actieplan dat de Commissie in 2008 zal voorleggen. De drie voorzitterschappen zullen door de Raad aan te nemen conclusies over de follow-up van dit initiatief opstellen.

Op het gebied van het luchtvervoer wordt uiterlijk eind 2008 bevestiging verwacht van de toezeggingen van de kant van de industrie met betrekking tot toereikende bijdragen aan de ontwikkelingsfase van SESAR.

In aansluiting op de reeds genomen besluiten betreffende de exploitatiefase, zullen de drie voorzitterschappen de besprekingen over Galileo voortzetten om de bepalingen betreffende de stationeringsfase vast te stellen. Er zal een definitieve oplossing worden gezocht voor de vraagstukken in verband met de GSA, de governance, het commerciële contract, de toepassingen en de technische voorschriften.

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (inclusief check-up)

De hervorming van het GLB in 2003 heeft voor de lange termijn uitgestippeld hoe een duurzame en marktgerichte landbouwproductie er in de toekomst in de gehele Europese Unie moet uitzien. De toetsing van deze hervorming, de zogenoemde check-up, biedt een gelegenheid om de doeltreffendheid van de hervorming te meten, en in het bijzonder de impact te toetsen aan de doelstellingen en de effecten op de relevante markten te analyseren. De voornaamste taak van de voorzitterschappen zal er dan ook in bestaan de bespreking van de wetgevingsvoorstellen voor eind 2008 af te ronden.

De voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen om het Actieplan betreffende de vereenvoudiging volledig uit te voeren, bijvoorbeeld op gebieden zoals de bedrijfstoelageregeling en het GBCS. In het kader van de check-up zal vereenvoudiging van de wetgeving een belangrijke prioriteit zijn.

De drie voorzitterschappen zullen aandacht besteden aan de plattelandsontwikkeling. Tegen de achtergrond van de aanbevelingen van de Rekenkamer, het mandaat van de Raad en de herziene doelstellingen van de regeling betreffende probleemgebieden, zullen de voorzitterschappen prioriteit toekennen aan de herziening van de zogeheten "intermediaire" probleemgebieden. Teneinde te komen tot een meer samenhangende en transparante aanpak zal op basis van gemeenschappelijke criteria een nieuwe afbakening worden uitgewerkt, die in 2010 van toepassing zal zijn.

Ten einde bij te dragen tot het duurzame beheer van bosrijksdommen zullen de voorzitterschappen voldoende aandacht besteden aan de bespreking van het bospakket, namelijk de Mededeling over beleid om te voorkomen dat illegaal geoogst hout en producten daarvan in de EU op de markt worden gebracht en de Mededeling over maatregelen om de ontbossing te verminderen.

Wat de promotie van landbouwproducten betreft, zullen de drie voorzitterschappen werken aan de verbetering van de doeltreffendheid van de bestaande maatregelen om de kwaliteit van de landbouwproducten te garanderen. Zij zullen tevens een debat houden over de herziening van het kwaliteitsbeleid van de EU.

Op internationaal vlak zullen de drie voorzitterschappen de actieve rol van de EU in de relevante internationale organisaties, in het bijzonder in de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) en de Codex Alimentarius blijven vervullen.

Veterinaire en fytosanitaire vraagstukken

De drie voorzitterschappen zullen aandacht besteden aan de voortzetting van de werkzaamheden betreffende de verdere harmonisatie en het garanderen van een hoog beschermingsniveau inzake gewasbescherming en op fytosanitair gebied. De nadruk zal liggen op de strategie van de EU inzake duurzaam gebruik van pesticiden, de desbetreffende kaderrichtlijn en de grondige wijziging van de bestaande wetgeving betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen. Dit laatste voorstel strekt ertoe het hoge niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu te versterken, de werking van de interne markt te verbeteren, het concurrentievermogen van de chemische industrie in de EU te behouden en te versterken en de beschikbaarheid van gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwers in verschillende lidstaten te harmoniseren.

Ter bevordering van de voedselveiligheid zullen de voorzitterschappen zich inzetten voor de aanneming van een verordening betreffende de maximumresidugehalten voor werkzame farmaceutische substanties in levensmiddelen voor menselijke consumptie.

Bijzondere aandacht zal worden besteed aan een hoog niveau van diergezondheid en -welzijn in de gehele Gemeenschap. De bespreking van de diergezondheidsstrategie zal worden voortgezet. De herzieningen van de wetgeving inzake de bescherming van dieren bij de slacht en tijdens het vervoer, inzake stoffen met hormonale werking (Richtlijn 96/22/EG) en, eventueel, inzake de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, zullen andere belangrijke dossiers zijn.

Het hygiënepakket zal opnieuw worden bekeken. De radicale ommezwaai die het hygiënepakket heeft meegebracht, van gedetailleerde regels naar een resultaatsgebonden aanpak, moet worden doorgetrokken. De drie voorzitterschappen zullen aandacht besteden aan de modernisering van de vleeskeuring. Andere veterinaire onderwerpen die zullen worden behandeld zijn het voorstel voor een verordening betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders en het voorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1774/2002 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten.

De voorzitterschappen zullen ijveren voor vereenvoudiging van de bestaande wetgeving inzake zaden en teeltmateriaal.

Gemeenschappelijk visserijbeleid

De voorzitterschappen zullen zich vooral inzetten voor het duurzame beheer van de visbestanden ten einde in de visserijsector en in de van de visserij afhankelijke gebieden te zorgen voor duurzame voorwaarden op economisch, ecologisch en sociaal gebied. Zij zullen dit uitgangspunt hanteren bij de voorbereiding van besluiten betreffende TAC's en quota, meerjarige herstel- en beheersplannen, bijvoorbeeld voor kabeljauw in de Noordzee en zalm in de Oostzee en technische maatregelen. In dit verband en in het kader van de komende hervorming van het GVB moet een reflectie op gang worden gebracht over de vraag of de quota niet voor een langere termijn en volgens eenvoudiger procedures kunnen worden vastgesteld.

Een belangrijk aspect van duurzaamheid is het optimale gebruik van de hulpbronnen. De voorzitterschappen zullen ernaar streven de behandeling rond te krijgen van het voorstel dat eind 2008 zal worden ingediend over de geleidelijke vermindering van de hoeveelheid over boord gezette vis voor bepaalde vangsten.

Het systeem van toezicht op het GVB zal opnieuw worden bekeken met het oog op de vereenvoudiging van de regels en de verbetering van de handhaving. De voorzitterschappen zullen de behandeling van het voorstel ter zake, dat wellicht eind 2008 zal worden ingediend, proberen af te ronden. Andere belangrijke herzieningen betreffen de verordening inzake technische maatregelen voor de visserij in de Atlantische Oceaan en de Noordzee en aangrenzende wateren, en de gemeenschappelijke marktordening voor visserijproducten.

De voorzitterschappen zullen zich inzetten voor de duurzame ontwikkeling van de communautaire aquacultuur door te zorgen voor een grondige follow-up van de mededeling van de Commissie die voor eind 2008 wordt verwacht. Als bijdrage tot dit proces zal een memorandum over dit onderwerp worden opgesteld.

De voorzitterschappen zullen zich op alle niveaus intensief bezighouden met de externe aspecten van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Daartoe zullen zij streven naar een actieve rol van de EU in de relevante internationale organisaties, zoals de VN, de FAO en de OESO en in regionale visserijorganisaties, en vooral kijken naar een betere naleving en handhaving van de afspraken en betere maatregelen op het gebied van instandhouding en beheer van de bestanden. Wat bilaterale visserijovereenkomsten betreft, zullen de voorzitterschappen werken aan stabiele visserijbetrekkingen met derde landen op een wetenschappelijk verantwoorde en duurzame basis. In dit verband is het belangrijk dat er voor alle visbestanden waarop EU-vaartuigen vissen een voldoende wetenschappelijke basis beschikbaar is.

COHESIEBELEID

Cohesiebeleid

Het cohesiebeleid heeft bijgedragen tot een grotere welvaart en solidariteit in de Unie. De voorzitterschappen zullen erop toezien dat het debat over het toekomstige cohesiebeleid, dat op gang is gebracht door het vierde verslag over de cohesie, wordt voortgezet in het licht van de oorspronkelijke doelstellingen van het cohesiebeleid en van nieuwe uitdagingen. Het tijdvak 2008-2009 zal, in het kader van de begrotingsevaluatie, de gelegenheid bieden om uitvoerig te discussiëren over de toekomst van het cohesiebeleid.

De voorzitterschappen zullen een debat op gang brengen over territoriale samenhang in het licht van het groenboek dat de Commissie voornemens is in het tweede halfjaar van 2008 te presenteren.

De uitvoering van de territoriale agenda en het daarmee samenhangende actieplan en het Handvest van Leipzig staan op de rails, zoals is afgesproken tijdens de informele ministeriële bijeenkomsten in Leipzig en Ponta Delgada in 2007, en zullen worden voortgezet.

Ultraperifere regio's

De voorzitterschappen zullen doorgaan met het volledig uitvoeren van de strategie voor de ultraperifere regio's van 2004 en zullen daarbij steunen op de mededeling van de Commissie over de verwezenlijkingen en toekomstperspectieven van deze strategie. Er zal met de doelstellingen van de strategie ook rekening worden gehouden bij de herziening van de POSEI-verordening. Een ander onderwerp zijn de toekomstige betrekkingen met de landen en gebieden overzee waarover in 2008 een groenboek moet verschijnen.

RUIMTE VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT

Het Franse, het Tsjechische en het Zweedse voorzitterschap vallen in een tijd vol ingrijpende veranderingen voor de Europese Unie, waaronder de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 januari 2009, die belangrijke gevolgen zullen hebben voor de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

De voorzitterschappen zullen hun uiterste best doen om in deze overgangstijd de continuïteit van de inspanningen van de voorbije jaren om het Haags programma en het bijbehorende actieplan uit te voeren, te verzekeren en de lopende werkzaamheden vooruit te helpen.

Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal binnen de Raad een Permanent comité binnenlandse veiligheid worden opgericht. De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de taakomschrijving, de structuur en de werkzaamheden van dit nieuwe orgaan daadwerkelijk bijdragen tot de verbetering van de interne veiligheid in de EU.

Een nieuw post-Haags programma

De voorzitterschappen zullen aandacht besteden aan de opstelling van een nieuw strategisch meerjarenwerkprogramma voor het tijdvak 2010-2014. Dit nieuwe programma zal ambitieus en toekomstgericht moeten zijn en een echte meerwaarde moeten bieden. Het dient gebaseerd te zijn op realistische doelstellingen en vergezeld te gaan van een duidelijk tijdpad.

Er zal in het bijzonder worden teruggegrepen op het werk van twee raadgevende groepen op hoog niveau over de toekomst van het JBZ-beleid, waarvan de eindrapportage medio 2008 zal plaatsvinden. De voorzitterschappen verwachten dat de Commissie het voorstel betreffende het meerjarenprogramma in het eerste kwartaal van 2009 zal indienen en dat het in de loop van de drie voorzitterschappen zal worden aangenomen.

Migratie

De ontwikkeling van een integraal Europees migratiebeleid, dat een aanvulling vormt op het beleid van de lidstaten, blijft van prioritair belang. Daartoe zal de EU zich inzetten voor de aanneming en de follow-up van een Europees pact inzake migratie en asiel. Zo'n pact zal een brede en alomvattende basis bieden voor een versterkt gemeenschappelijk beleid inzake migratie, dat onder meer gebaseerd is op een intensievere dialoog met derde landen van herkomst. Ook in het kader van de onderhandelingen over het post-Haagsprogramma zullen concrete acties en voorstellen worden uitgewerkt.

Tevens zal voortgang worden gemaakt met de bespreking van het beleidsplan legale migratie. De drie voorzitterschappen zullen streven naar de spoedige aanneming van de algemene richtlijn waarin de rechten van migranten worden vastgesteld en van de specifieke richtlijnen betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van hooggekwalificeerde werknemers, binnen een onderneming overgeplaatste personen (ICT's), bezoldigde stagiairs en seizoenarbeiders. In dit verband zullen de drie voorzitterschappen streven naar de afschaffing van de overgangsperioden voor het vrije verkeer van werknemers uit de nieuwe lidstaten.

De drie voorzitterschappen zullen streven naar de aanneming van maatregelen die de illegale migratie met succes helpen bestrijden, waaronder de richtlijn inzake sancties voor werkgevers van illegale immigranten. Zij zullen blijven ijveren voor de effectieve terugkeer van illegale immigranten naar hun land van herkomst, mede door middel van een omvattend netwerk van overnameovereenkomsten met derde landen. Er zal ook prioriteit worden verleend aan het versterken van de samenwerking tussen FRONTEX en EUROPOL via adequate informatie-uitwisseling. Er zal passende aandacht worden geschonken aan illegale immigratie over zee.

In toenemende mate wordt erkend dat er een positieve relatie bestaat tussen migratie en ontwikkeling. Er zal in de eerste plaats naar worden gestreefd de positieve ontwikkelingskansen van goed beheerde legale migratie, waaronder arbeidsmigratie, optimaal te benutten en een echt beleid inzake gezamenlijke ontwikkeling te voeren, dat zijn neerslag vindt in specifieke projecten en op Europees niveau wordt gesteund. De voorzitterschappen zullen trachten verdere vooruitgang te boeken in het kader van de algehele aanpak van migratie. Zij zullen trachten de samenwerking en de politieke dialoog met alle landen van herkomst en doorreis te intensiveren en zullen steun verlenen aan mobiliteitspartnerschappen, circulaire migratie en samenwerkingsplatforms voor migratie en ontwikkeling. Eind 2008 zal de uitvoering van de algehele aanpak van migratie grondig worden geëvalueerd om de weg te effenen voor een nieuwe fase op dit gebied.

Asiel en bescherming van vluchtelingen

De voorzitterschappen zullen de besprekingen voortzetten om uiterlijk in 2010 een gemeenschappelijk Europees asielstelsel als bedoeld in het Haags programma te kunnen opzetten, dat is gebaseerd op de volledige naleving van de desbetreffende internationale verplichtingen. Het is de bedoeling de nationale praktijken en regelgeving van de lidstaten inzake opvang, erkenningscriteria en asielprocedures en -statussen verder te harmoniseren om hogere normen te bereiken. Het is ook nodig de houdbaarheid en doeltreffendheid op lange termijn van de asielstelsels te handhaven en de solidariteit binnen de EU te bevorderen. De voorzitterschappen zullen ervoor ijveren dat een rechtszeker, billijk en open stelsel wordt ingesteld, dat garanties biedt zoals een individueel asielrecht en de individuele beoordeling van elke aanvraag. Zoals in het Haags programma is aangekondigd, zal worden gestreefd naar het ontwikkelen van een gezamenlijk hervestigingsprogramma om de kwetsbaarste vluchtelingen te beschermen. Tevens dient de praktische samenwerking tussen de nationale asielinstanties, o.a. door de oprichting van het Europees ondersteuningsbureau, te worden geïntensiveerd.

Schengengebied, grenzen en visumbeleid

Er zal een begin worden gemaakt met een nieuwe evaluatie van de landen die de komende jaren tot het Schengengebied willen toetreden. Tevens zal de correcte toepassing van het Schengenacquis door de deelnemende landen in het kader van het nieuwe meerjarenprogramma opnieuw worden beoordeeld. De drie voorzitterschappen zullen de reeds geïnitieerde discussie over de doeltreffendheid van het Schengenevaluatiemechanisme voortzetten. In dit verband zal de methodiek van het Schengenevaluatieproces worden geëvalueerd en zal ook de thematische en regionale aanpak onder de loep worden genomen.

Geïntegreerd grensbeheer is een belangrijk instrument voor migratiebeheer en bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit. De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de recente voorstellen van de Commissie op dat gebied snel zullen worden besproken. Dat betekent mede dat de voorstellen voor een geautomatiseerd in- en uitreiscontrolesysteem snel zullen worden besproken. Tevens zal prioriteit worden verleend aan het versterken van de rol van FRONTEX binnen het kader van zijn bevoegdheden. Ook de bestrijding van het gebruik van valse verblijfs- en reisdocumenten zal een aandachtspunt zijn. Daarnaast zal het gebruik van biometrische gegevens in Schengenvisa worden gestimuleerd door de snelle ontwikkeling van het visuminformatiesysteem (VIS).

Een van de belangrijkste doelstellingen op visumgebied is de opstelling en aanneming van de definitieve tekst van de communautaire visumcode waardoor de huidige visumwetgeving zal worden verduidelijkt en de toepassing ervan door de lidstaten nog meer zal worden geüniformiseerd.

Overeenkomstig de conclusies van de Raad van december 2007, zal de dimensie externe betrekkingen van het visumbeleid, waaronder visumliberalisering voor de Westelijke Balkanlanden, voor de drie voorzitterschappen een belangrijk thema blijven.

Integratie en interculturele dialoog

Overeenkomstig de Raadsconclusies van juni 2007 zal op het niveau van de EU verder moeite worden gedaan om bij te dragen tot de succesvolle integratie van migranten in de lidstaten. De integratiestrategieën van de lidstaten moeten worden versterkt door middel van samenwerking en uitwisseling van beste praktijken.

Interculturele dialoog is een belangrijk middel geworden om de integratie van burgers van uiteenlopende origine, culturele achtergrond en religie te doen slagen, om racisme en extremisme tegen te gaan en radicalisering en rekrutering op het gebied van terrorisme te voorkomen. De uitwisseling tussen de lidstaten van ervaringen inzake interculturele dialoog zal daarom worden bevorderd. Er zal worden nagegaan of de visie op de interculturele dialoog kan worden verruimd zodat ook democratie en mensenrechten eronder vallen.

Terrorismebestrijding

Terrorismebestrijding in al zijn vormen blijft voor de Europese Unie een topprioriteit, die ook de drie voorzitterschappen hoog op de agenda zullen plaatsen. Tevens zullen zij de inspanningen voortzetten om ervoor te zorgen dat bij alle internationale activiteiten op dit gebied de mensenrechten en het internationaal recht worden geëerbiedigd. Bijzondere aandacht zal uitgaan naar de intensivering van de samenwerking met alle belanghebbende partners op het gebied van terrorismebestrijding. De drie voorzitterschappen zullen ook voortwerken aan het actieplan van de Europese Unie ter bestrijding van radicalisering en rekrutering van terroristen omdat het dringend nodig is potentiële terroristen vroegtijdig op te sporen. De drie voorzitterschappen zullen zich ook bezighouden met de bestrijding van misbruik van het internet voor terroristische doeleinden, de uitvoering van het actieplan voor het verbeteren van de beveiliging van explosieven, het verbeteren van de operationele samenwerking tussen alle wetshandhavingsdiensten in de EU, de ontwikkeling van concrete middelen voor de vroegtijdige opsporing van terroristische activiteiten en de afronding van terrorismegerelateerde dossiers in alle sectoren van het EU-beleid.

Bestrijding van mensenhandel

De bestrijding van mensenhandel zal een prioriteit blijven. De voorzitterschappen zullen, op basis van de evaluatie van het actieplan van de EU door de Commissie, een begin maken met de beoordeling van het desbetreffende beleid en zullen het verder ontwikkelen. Zij zullen onder meer concrete maatregelen overwegen, zoals het aanmoedigen van grotere betrokkenheid van Eurojust bij de coördinatie van opsporingsonderzoeken en vervolgingen op dit gebied. Een gezamenlijke analyse van de situatie en de trends is essentieel wil de EU doeltreffend kunnen reageren. De prioriteit zal gaan naar de ontwikkeling van gemeenschappelijke EU-normen voor de verzameling en analyse van gegevens over mensenhandel. Overeenkomstig de EU-strategie op dit gebied zullen de drie voorzitterschappen in de context van de externe dimensie van het JBZ-beleid van de EU werken aan de opstelling van een actiegerichte nota. Daarin zullen zij in het bijzonder oog hebben voor de landen waar de mensenhandel zijn oorsprong vindt.

Drugsbestrijding

Op basis van de evaluatie van het Actieplan voor 2005-2008 zullen de drie voorzitterschappen het EU-beleid ter bestrijding van de drugshandel beoordelen en een nieuw actieplan voor 2009-2012 opstellen en aannemen. Deze exercitie zal het kader vormen voor de vaststelling van een gezamenlijk EU-standpunt ten behoeve van de evaluatie van het drugsbeleid van de VN in maart 2009.

Het inzetten van gemeenschappelijke onderzoeksteams voor de bestrijding van de drugshandel zal worden gestimuleerd. Ook zal het worden aangemoedigd dat Eurojust nauwer wordt betrokken bij de coördinatie van opsporingsonderzoeken en vervolgingen om drugssmokkelnetwerken op te rollen.

Internationaal zal de huidige samenwerking rond de heroïne- en cocaïneroutes worden voortgezet. Daarnaast zal intensievere samenwerking worden bevorderd om de precursoren- en drugshandel, vooral in het Middellandse-Zeegebied en in Centraal-Azië hard aan te pakken. Naar het voorbeeld van het onlangs in Portugal opgerichte zeevaartpolitiecentrum voor de Atlantische oceaan zal een structuur voor de Middellandse Zee worden opgezet. Tevens zal de nodige aandacht worden besteed aan andere, steeds problematischer wordende gebieden zoals West-Afrika. De samenhang tussen drugshandel en terrorisme zal worden onderzocht.

In het licht van het verslag over de uitvoering van het kaderbesluit betreffende illegale drugshandel, dat de Commissie in 2009 zal presenteren, zullen verdere maatregelen worden overwogen. De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten voor de bevordering van een gemeenschappelijk Europees systeem voor "drugsprofilering" (CHAIN).

Politie- en douanesamenwerking

De drie voorzitterschappen stellen zich ten doel de lopende besprekingen om Europol een nieuwe rechtsgrondslag en een flexibeler organisatievorm te geven, tot een goed einde te brengen. De rol van Europol, vooral bij het inzetten van gezamenlijke onderzoeksteams, zal worden versterkt. De Europese Politieacademie, die een essentieel instrument is voor het bevorderen van gezamenlijke opleidingen, grensoverschrijdende uitwisseling van beste praktijken en een gemeenschappelijke cultuur, zal worden onderworpen aan een evaluatie op basis van de door de Raad vastgestelde prioriteiten en de voorwaarden voor intensievere operationele samenwerking tussen nationale en Europese instanties.

De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten voor samenwerking, convergentie en interoperabiliteit tussen de wetshandhavingsautoriteiten van de lidstaten, in het bijzonder door middel van concrete projecten en netwerken.

De drie voorzitterschappen zullen zich bezighouden met de operationele samenwerking tussen wetshandhavingsautoriteiten, in het bijzonder de politie- en douaneautoriteiten. Zij zullen in het bijzonder trachten de laatste hand te leggen aan het voortgangsverslag over de uitvoering van de aanbeveling van de Raad van 27 april 2006 betreffende het opstellen van overeenkomsten tussen politie, douane- en andere gespecialiseerde wetshandhavingsinstanties. De voorzitterschappen zullen het douaneactieplan voor 2008-2009 uitvoeren en ernaar streven spoedig overeenstemming te bereiken over het volgende actieplan, zodat dit in 2010 in werking kan treden. Zij zullen trachten de douanesamenwerking verder te bevorderen door middel van de Napels II-overeenkomst inzake wederzijdse bijstand en samenwerking tussen de douaneadministraties.

Op basis van de komende evaluatie van het Europees netwerk inzake criminaliteitspreventie door de Commissie, zullen de voorzitterschappen maatregelen nemen om het EUCPN nog te versterken en te professionaliseren en de taken ervan concreet in te vullen.

Uitwisseling van informatie

In een gebied zonder binnengrenzen en met bijna 500 miljoen inwoners is een betere informatie-uitwisseling tussen alle wetshandhavingsautoriteiten een essentieel aspect van de veiligheid. De drie voorzitterschappen zullen een hoge prioriteit verlenen aan de ontwikkeling van een gecoördineerde en samenhangende aanpak van de informatie-uitwisseling tussen alle actoren op JBZ-gebied en aan de bespreking van concrete voorstellen voor een middellangetermijn- en langetermijnstrategie om dit doel te bereiken.

De voorzitterschappen zullen ook voortwerken aan de totstandbrenging van informatie-uitwisselingssystemen, door SIS II volgens het tijdschema op te starten en ten uitvoer te leggen, steun te verlenen aan de effectieve uitvoering van het Verdrag van Prüm, dat onlangs is opgenomen in de rechtsorde van de EU, en het visuminformatiesysteem (VIS) uit te voeren. Een andere doelstelling bestaat erin vooruitgang te boeken met betrekking tot de Europese regeling voor persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens). Een noodzakelijke voorwaarde is dat de PNR, met eerbiediging van de voorschriften inzake gegevensbescherming en de grondrechten van individuele reizigers, een aanzienlijke meerwaarde biedt wat het voorkomen en bestrijden van internationaal terrorisme en internationale criminaliteit betreft .

Justitiële samenwerking in strafzaken

Het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen is de hoeksteen van de justitiële samenwerking tussen de lidstaten en het zal verder worden toegepast. In dit verband zullen de drie voorzitterschappen prioriteit verlenen aan het bereiken van een akkoord over de voorstellen betreffende verstekvonnissen en het Europees surveillancebevel. De Commissie zal, naar verwacht wordt, na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon voorstellen indienen voor de uitbreiding van het Europees aanhoudingsbevel. De evaluatie van het Europees aanhoudingsbevel zal worden voortgezet om tot een samenhangende uitvoering van het kaderbesluit te komen.

Teneinde de justitiële samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten te vergemakkelijken, zullen de drie voorzitterschappen ernaar streven de samenwerkingsinstrumenten, zoals Eurojust en het Europees justitieel netwerk, te versterken. Daartoe zullen zij bij voorrang streven naar het bereiken van overeenstemming over de in januari 2008 ingediende voorstellen betreffende de betere coördinatie van zaken waarbij meerdere lidstaten betrokken zijn.

De drie voorzitterschappen zullen ook streven naar de nodige harmonisatie van de wetgeving. Zij zullen zorgen voor de spoedige aanneming van de richtlijn inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht, de richtlijn inzake verontreiniging vanaf schepen en het kaderbesluit waarbij het uitlokken van terroristische handelingen en rekrutering voor terrorisme strafbaar worden gesteld. De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zou een gunstig effect moeten hebben op de onderhandelingen over de ontwerp-richtlijn betreffende de strafrechtelijke bescherming van intellectuele-eigendomsrechten.

Dwangmaatregelen zouden moeten vergezeld gaan van overeenkomstige voorschriften ter versterking van de rechten van het individu (verdachten, slachtoffers of getuigen). De eventuele ontwikkeling van de rechten van het slachtoffer zal worden besproken, op basis van de beoordeling van de uitvoering van het kaderbesluit inzake de status van het slachtoffer in de strafprocedure door de Commissie. Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon zal van de Commissie of van de lidstaten een voorstel komen voor een wetgevingsinstrument betreffende procedurele rechten in strafprocedures.

Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken

De drie voorzitterschappen zullen aandacht besteden aan het familierecht, zijnde een essentieel gebied dat het leven van alledag van de mensen beïnvloedt. De besprekingen over de wijziging van de verordening betreffende de bevoegdheid en het toepasselijk recht in huwelijkszaken en over de aanneming van een nieuwe verordening betreffende alimentatieverplichtingen zullen worden afgerond. De voorzitterschappen zullen ook trachten een begin te maken met de besprekingen over erfopvolging en testamenten en huwelijksvermogensregimes.

Wat het vergroten van de rechtszekerheid van de Europese burgers op zakelijk gebied betreft, is vooruitgang geboekt om het vrije verkeer van uitvoeringsbevelen in de EU te faciliteren. De wijziging van de verordening betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I), die voor verdere verbetering op dit gebied zal zorgen, vormt een prioriteit. De drie voorzitterschappen zullen ook voortwerken aan het project om een gemeenschappelijk referentiekader voor het Europees contractenrecht te creëren.

De geplande wijziging van de beschikking betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken zou een kans moeten zijn om dit samenwerkingsinstrument doelmatiger en doeltreffender te maken.

Praktische samenwerking in burgerlijke zaken

Er zullen verdere inspanningen worden gedaan om te komen tot een intensievere en efficiëntere uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten, met naleving van de fundamentele beginselen inzake goede gegevensbescherming in het kader van de justitiële samenwerking. De drie voorzitterschappen stellen zich ten doel het ontwerp-besluit betreffende het Europees strafregister (ECRIS), dat binnenkort zal worden ingediend, zo spoedig mogelijk aan te nemen. In het kader van het e-justitie-concept zullen de voorzitterschappen doorwerken aan specifieke projecten met betrekking tot de geleidelijke voltooiing van het Europees justitieportaal met als doel alle burgers, waar mogelijk, op eenvoudige wijze toegang te verlenen tot justitiegerelateerde registers in de lidstaten, bijzondere procedures en, meer in het algemeen, nuttige juridische informatie in de gehele EU. Tevens zullen zij ernaar streven het e-justitie-concept op een gecoördineerde en gestructureerde wijze te steunen.

Opleiding is een belangrijk instrument om meer vertrouwen tussen beroepsbeoefenaren in de justitiële sector te creëren. Het Verdrag van Lissabon verstrekt de Europese Unie een rechtsgrondslag om de opleiding van rechters en justitieel personeel te steunen. De drie voorzitterschappen zullen zich bezighouden met het opstellen van gemeenschappelijke richtsnoeren voor deze steun en met initiatieven op dit gebied. Wat de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken met derde landen betreft, dient een passende oplossing te worden gevonden die de lidstaten in staat stelt te onderhandelen over instrumenten dan wel bestaande rechtsinstrumenten te wijzigen wanneer de Gemeenschap niet voornemens is haar bevoegdheden uit te oefenen. De drie voorzitterschappen zullen hieraan werken.

Externe betrekkingen op JBZ-gebied

De strategie inzake externe betrekkingen op JBZ-gebied zal worden hernieuwd in het licht van de evaluatie die door de Commissie en het secretariaat-generaal van de Raad zal worden verricht. Op basis hiervan zullen de voorzitterschappen overwegen om een nieuw strategiedocument op te stellen met richtsnoeren voor de externe betrekkingen in de toekomst. Tevens zullen zij nagaan of nog andere actiegerichte nota's moeten worden opgesteld ten behoeve van de samenwerking in het veld.

Civiele bescherming

De drie voorzitterschappen erkennen dat het vermogen van de Europese Unie om doeltreffend te reageren op crisis- en noodsituaties in en buiten de EU moet worden verbeterd. De EU zal haar bijdragen tot de activiteiten van de lidstaten op het gebied van preventie, paraatheid en respons (waaronder herstelactiviteiten) versterken en coördineren in het kader van een geïntegreerde op "alle gevaren" gebaseerde aanpak die alle relevante instrumenten omvat. Er zal gezorgd worden voor een gedegen follow-up van de mededelingen van de Commissie betreffende de versterking van het reactievermogen van de Europese Unie in crisissituaties en over de preventie van rampen. Er zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan de versterking van het Waarnemings- en Informatiecentrum voor civiele bescherming (MIC), de ontwikkeling en de toepassing van interventiemodules voor civiele bescherming en het verbeteren van de opleiding van civielebeschermingspersoneel. Tevens zal de EU steun verlenen aan de ontwikkeling van systemen voor vroegtijdige waarschuwing en alarmsystemen en bijdragen tot de bescherming van kritieke infrastructuur. Daarnaast zullen de drie voorzitterschappen zich inzetten voor meer samenwerking en de verdere ontwikkeling van gezamenlijke maatregelen ter verbetering van de bescherming tegen chemische, biologische, radiologische en nucleaire (CBRN) dreigingen en risico's. Er zullen nauwe betrekkingen worden aangeknoopt met relevante internationale organisaties, in het bijzonder UNOCHA, en regionale samenwerking zal worden aangemoedigd.

EXTERNE BETREKKINGEN

Europese veiligheidsstrategie

Ook tijdens de komende 18 maanden zal de EU zich in haar buitenlandse betrekkingen laten leiden door de Europese veiligheidsstrategie. Overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van december 2007 zal de uitvoering van de Europese veiligheidsstrategie worden getoetst teneinde in december 2008 elementen ter verbetering van de uitvoering en, in voorkomend geval, ter aanvulling van de strategie ter goedkeuring aan de Europese Raad te kunnen voorleggen. Daarna zal uitvoering worden gegeven aan de resultaten hiervan.

De Unie zal het EVDB in al zijn bestanddelen versterken zodat zij een grotere rol kan spelen als mondiale en autonome actor waar het gaat om respons op een crisis. De Unie zal de militaire en civiele operaties die zij in de gehele wereld voert, blijven voortzetten. Tegelijkertijd zullen de Europese civiele en militaire vermogens overeenkomstig Hoofddoel 2010 worden ontwikkeld en versterkt, in het bijzonder wat de snelle reactie betreft. Daarbij zal bijzondere aandacht worden besteed aan de lering die kan worden getrokken uit voorbije operaties en aan de vastgestelde operationele lacunes teneinde de planning en het operationele verloop van zowel militaire als civiele operaties te verbeteren. Er zullen procedures worden opgezet voor de objectieve evaluatie van missies op basis van meetbare doeltreffendheid. Er zullen inspanningen worden gedaan om ervoor te zorgen dat de gevechtsgroepen ten volle kunnen voldoen aan de behoefte van de Unie op het gebied van snelle reactie. Daartoe zal in het bijzonder de interoperabiliteit van de gevechtsgroepen worden versterkt. De voorzitterschappen zullen nagaan hoe het gebruik door de Unie van multinationale troepenmachten waaraan de lidstaten deelnemen kan worden gerationaliseerd. Er zal verder worden gewerkt aan het verbeteren van de civiel-militaire coördinatie. Een prioriteit is het verbeteren van de strategische en tactische samenwerking tussen de EU en de NAVO, inclusief door grotere transparantie, in het bijzonder bij operaties in hetzelfde inzetgebied, en het ontwikkelen van de betrekkingen met de VN, vooral op het gebied van crisisbeheer. Het ATHENA-mechanisme zal worden geëvalueerd en er zal worden gesproken over de reikwijdte van gemeenschappelijke financiering van militaire operaties. De samenhang tussen veiligheid, mensenrechten, gendergelijkheid en ontwikkeling zal worden onderzocht. Gemeenschappelijke Europese opleidingsprogramma's, in het bijzonder in het kader van de Europese veiligheids- en defensie-academie, zullen worden gepromoot.

Non-proliferatie en ontwapening

De Unie zal benadrukken dat de bestaande internationale regelingen voor ontwapening en non-proliferatie, inclusief de verdragen en overeenkomsten, nog steeds van belang zijn en zal ernaar streven deze te versterken. De inspanningen om de EU sterker te profileren, zullen worden voortgezet door middel van de actieve en doeltreffende uitvoering van de Strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens. De Unie zal zich inspannen om de IAEA te helpen toetsen of de verdragsluitende staten hun verplichtingen uit hoofde van het NPV nakomen en zal haar non-proliferatiestrategieën helpen versterken. In het bijzonder wat de Iraanse nucleaire kwestie betreft, zal de Unie steun blijven verlenen aan het VN-proces en de gemeenschappelijke doelstellingen van de internationale gemeenschap.

Er zal prioriteit worden gegeven aan de reactivering van de Ontwapeningsconferentie, in het bijzonder door het openen van onderhandelingen over een verdrag dat de vervaardiging van splijtstoffen voor kernwapens verbiedt. De voorbereiding van de NPV-toetsingsconferentie in 2010 zal worden voortgezet en er zal meer worden gedaan om het CTBT in werking te doen treden. De EU zal ook streven naar de versterking van het BW-Verdrag, het Verdrag van Ottawa en het Conventionele wapensverdrag. De SALW-strategie van de EU zal voortvarend worden geïmplementeerd.

Multilaterale samenwerking

De Unie zal zich inzetten voor het ondersteunen van een effectief multilateraal stelsel dat gebaseerd is op het internationaal recht en op het Handvest van de Verenigde Naties. Zij zal actief deelnemen aan multilaterale fora, met name de Verenigde Naties, en zal zich inzetten voor multilaterale oplossingen voor gemeenschappelijke problemen. De banden met de OVSE en de Raad van Europa zullen worden aangehaald om de synergie te bevorderen.

Mensenrechten en rechtsstaat

In december 2008 wordt het 60-jarig bestaan van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens gevierd.

De Unie zal zich vooral toeleggen op het verbeteren van de samenhang, de consistentie en de transparantie van haar maatregelen ter bescherming en bevordering van de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen. Er zal hoge prioriteit worden gegeven aan het doeltreffende gebruik van de bestaande mechanismen, mainstreaming van mensenrechten in het extern beleid van de Unie en echte samenwerking met partners, in het bijzonder niet-gouvernementele organisaties. Er zal in het bijzonder aandacht worden besteed aan de doeltreffende implementatie van de mensenrechtendialogen en het mensenrechtenoverleg van de EU en aan de uitvoering van de EU-richtsnoeren op het gebied van de mensenrechten. Een bijzonder accent zal komen te liggen op de bestrijding van geweld jegens vrouwen. Ook het zorgen voor de eerbiediging van de vrijheid van meningsuiting en de bescherming van mensenrechtenverdedigers zal hoog op de agenda staan. De Unie zal ook meer doen aan het ondersteunen van de ontwikkeling van de rechtsstaat. De bevordering van eerbied voor de mensenrechten en naleving van het internationale humanitaire recht, inclusief de verantwoordelijkheid om te beschermen, zal een essentieel onderdeel zijn van het crisisbeheer van de EU.

Handel

Het handelsbeleid zal een zeer belangrijk instrument blijven om in te spelen op de kansen en de uitdagingen van de mondialisering en om de economische groei, de werkgelegenheid en de welvaart van de Europese bevolking te bevorderen. De inspanningen om te komen tot een open, marktgericht en op regels gebaseerd wereldhandelssysteem dat allen ten goede komt, zullen worden voortgezet.

Het handelsbeleid dient ook bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU op milieu- en klimaatgebied, in het bijzonder door de intensivering van de handel in milieugoederen en -diensten aan te moedigen.

De Unie zal er zich voluit voor blijven inzetten dat er in de ontwikkelingsronde van Doha in de WTO een evenwichtig, ambitieus en alomvattend akkoord wordt gesloten. Deze ronde zou gevolgd moeten worden door een brede discussie over de toekomstige ontwikkeling van de WTO. Met betrekking tot het internationale regelgevingskader voor exportkredieten zal de EU zich binnen de OESO sterk maken voor de uitbreiding van de bestaande regelingen tot niet-OESO-landen. De Unie zal dit kader moderniseren om ervoor te zorgen dat het samenhangend en legitiem blijft en in het bijzonder blijft sporen met de WTO-regels.

Wat de vrijhandelsovereenkomsten betreft, zal de EU ernaar streven de lopende onderhandelingen tot een goed einde te brengen en, waar nodig, nieuwe onderhandelingen te openen met andere geselecteerde partners. Zij zal de bestaande handels- en investeringsbetrekkingen intensiveren, in het bijzonder door intensievere samenwerking of economisch partnerschap en regelgevende dialoog met belangrijke ontwikkelde partners, in het bijzonder in de trans-Atlantische betrekkingen. De Unie zal zich actief inzetten voor het versterken van de capaciteit van de ontwikkelingslanden om ten volle te profiteren van de internationale handel, onder meer door een efficiënte implementatie van haar "hulp voor handel"-strategie, waarvan de voortgangstoetsing in 2009 zal plaatsvinden. Alles zal in het werk worden gesteld om te komen tot de sluiting van alomvattende EPO's.

De drie voorzitterschappen zullen zich volledig inzetten voor de uitvoering van de nieuwe markt-toegangsstrategie, die gebaseerd is op een hechter partnerschap tussen de Commissie, de lidstaten en het bedrijfsleven, en zullen nauw samenwerken om concrete resultaten te bereiken, in het bijzonder wat het wegnemen van niet-tarifaire handelsbelemmeringen betreft. De Unie zal ernaar streven de bepalingen inzake intellectuele-eigendomsrechten, waaronder geografische aanduidingen, in toekomstige multilaterale, plurilaterale en bilaterale overeenkomsten aan te scherpen en strenger de hand te houden aan bestaande verplichtingen.

Er moet worden nagedacht over de verschuivingen in de wereldhandelsstromen en het handels-evenwicht in het kader van de mondialisering. Zo mogelijk dient de reflectie over de wijze waarop handelsbeschermende instrumenten efficiënter kunnen worden gemaakt, te worden afgerond.

Ontwikkelingsbeleid en beleidscoherentie voor ontwikkeling

De komende periode zal een belangrijke fase zijn in de inspanningen die de Unie zich reeds getroost om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling in 2015 in alle partnerlanden en -regio's te hebben verwezenlijkt. Dit is een essentieel onderdeel van het overkoepelende doel van de Unie, namelijk het uitbannen van de armoede in het kader van duurzame ontwikkeling. Diverse beleidsmaatregelen en programma's zullen toezicht, afstemming en/of een nieuwe impuls vergen, zoals bijvoorbeeld het verbeteren van de gezondheidsvoorzieningen in de ontwikkelingslanden om ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot gezondheidszorg. Gemeenschappelijke maatregelen voor de implementatie van de "Europese consensus" en dialoog met internationale partners zullen de EU in staat stellen haar wereldwijde voortrekkersrol op het gebied van armoedebelid in de context van duurzame ontwikkeling te consolideren en te versterken.

Wat ontwikkelingshulp betreft, zal de Raad de eigen collectieve inspanning van de EU en de internationale inspanningen van dichtbij bekijken om erop toe te zien dat de toezeggingen worden gehonoreerd en de last eerlijk wordt verdeeld over alle donoren. De Raad zal voorbereidend werk leveren voor de actieve deelname van de EU aan de internationale debatten en conferenties over dit onderwerp, in het bijzonder de Conferentie van Doha over ontwikkelingsfinanciering eind 2008. De Raad zal zich inspannen om ervoor te zorgen dat bij het verlenen van ontwikkelingshulp rekening wordt gehouden met de klimaatveranderingseffecten, waaronder rampenrisicovermindering en klimaatbestendige ontwikkeling.

De EU en de internationale gemeenschap hebben ook belangrijke toezeggingen gedaan in verband met de verbetering van de doeltreffendheid van de hulp in een periode waarin de hulp wordt uitgebreid. Deze toezeggingen gelden voor de donoren en de partnerlanden. De EU dient haar eigen inspanningen toe te spitsen op de uitvoering van de Verklaring van Parijs (2005) vóór eind 2010. Nu de EU-gedragscode inzake complementariteit en taakverdeling in het ontwikkelingsbeleid is aangenomen, moet de EU blijf blijven geven van de politieke wil en ervoor zorgen dat de beste voorwaarden voor de praktische toepassing ervan worden gecreëerd. De EU moet de internationale evenementen die in de komende periode gepland zijn (en vooral het forum op hoog niveau in september 2008) aangrijpen om de balans op te maken en de vooruitgang te bespoedigen om te komen tot een billijke internationale complementariteit, "donorwezen" te voorkomen en precare situaties goed aan te pakken.

Als aanvulling op de ontwikkelingshulp dient er ook voor te worden gezorgd dat alle beleidsmaatregelen van de EU op een samenhangende wijze bijdragen tot de verwezenlijking van de ontwikkelingsdoelstellingen. Er zal hoge prioriteit worden verleend aan het bevorderen van de beleidscoherentie voor ontwikkeling waarbij ervoor wordt gezorgd dat in het beleid op alle relevante domeinen rekening wordt gehouden met de ontwikkelingsaspecten. Dit omvat de actualisering en uitvoering van het voortschrijdend werkprogramma inzake beleidscoherentie voor ontwikkeling voor de 12 EU-toezeggingen opdat aanzienlijke vooruitgang kan worden gemeld in het tweede tweejaarlijkse EU-verslag over de toepassing van de beleidscoherentie dat de Commissie in 2009 zal presenteren. In die periode zullen zowel binnen de EU als op het internationale vlak lopende werkzaamheden en beslissende evenementen plaatsvinden die vorm zullen geven aan belangrijke beleidsmaatregelen. Het gaat onder meer om handel, klimaatverandering, strategieën voor duurzame ontwikkeling, migratie, energie, veiligheid en gezondheid. Daarom zal bijzondere aandacht worden besteed aan de Ontwikkelingsagenda van Doha, de Klimaatconferentie van de VN, de tweede Europees-Afrikaanse conferentie over migratie en ontwikkeling en de Europese veiligheidsstrategie. Tevens moet onverminderd worden verdergewerkt aan horizontale vraagstukken, met name goed bestuur, mensenrechten en gendergelijkheid. Bijzondere aandacht zal tevens moeten worden besteed aan de rol van plaatselijk bestuur en democratie in ontwikkelings-samenwerking.

Nabuurschapsbeleid en het proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse-Zeegebied

Het Europees nabuurschapsbeleid (ENP) van de Unie zal in zijn oostelijke en zuidelijke dimensie worden versterkt als doeltreffend werktuig ter ondersteuning van politieke en sociaaleconomische hervormingen in de buurlanden van de Europese Unie ten einde veiligheid, stabiliteit en welvaart te bevorderen. Teneinde de samenwerking tussen de EU en de partnerlanden, op basis van het ENP-beginsel van differentiatie, te bevorderen, dienen de actieplannen gericht te zijn zodat de voortgangsrapporten per land kunnen worden gebruikt om na te gaan of het land rijp is voor een overeenkomst van een volgende generatie. De nieuwe, versterkte overeenkomst met Oekraïne, inclusief een vrijhandelsovereenkomst, zou binnen het tijdvak van 18 maanden moeten opgesteld en gesloten zijn. De lopende besprekingen met Marokko over een "geavanceerde positie" zouden moeten worden afgerond. De Raad zal zich inzetten voor nauwere betrekkingen met Israël. Ook zou er bijzondere aandacht moeten uitgaan naar het bevorderen van de betrekkingen met de Republiek Moldavië, Georgië, Azerbeidzjan en Armenië. Indien de politieke situatie in Belarus merkbaar verbetert, zal met dit land een volwaardige samenwerking in het kader van het ENP op gang worden gebracht.

De betrekkingen met de zuidelijke buurlanden zullen een nieuwe impuls krijgen door het op gang brengen van het "Proces van Barcelona: Unie voor het Middellandse-Zeegebied": op basis van de besluiten die tijdens de top op 13 juli te Parijs moeten worden genomen. De drie voorzitterschappen zullen nauw blijven overleggen over het vervolg van dit proces. De strategische betrekkingen tussen de Unie en haar mediterrane partners zullen worden ontwikkeld door middel van concrete projecten met als doel de politieke en veiligheidsdialoog te verdiepen, een ruimte van gedeelde voorspoed te scheppen en een partnerschap op sociaal, ecologisch, cultureel en menselijk gebied tot stand te brengen. Zowel in bilaterale als in multilaterale kaders zal een krachtiger beleid voor de oostelijke buurlanden van de EU worden uitgewerkt en uitgevoerd. De voorzitterschappen zullen zich bij hun werkzaamheden baseren op het Commissievoorstel voor de modaliteiten van het "Oostelijk Partnerschap" dat in het voorjaar van 2009 op basis van initiatieven ter zake zal worden ingediend.

Westelijke Balkan

Het Europees perspectief van de Westelijke-Balkanlanden zal verder vooruit worden geholpen overeenkomstig de uitbreidingsstrategie die de Europese Raad in december 2006 heeft vastgesteld. Het stabilisatie- en associatieproces voor de Westelijke Balkan zal daartoe het belangrijkste instrument blijven. De inspanningen om in dit gebied regionale samenwerking op gang te brengen, zullen steun blijven krijgen via de nieuwe regionale Samenwerkingsraad. Tevens zal worden voortgewerkt aan de uitvoering van de agenda van Thessaloniki, ondermeer het bevorderen van de ontwikkeling van de civiele samenleving en van directe contacten tussen de bevolkingen, en meer bepaald visumfacilitatie, dialoog over visumliberalisering en overname.

De Unie zal een leidinggevende rol blijven spelen bij de versterking van de stabiliteit in de regio. Zij zal haar aandacht in het bijzonder richten op Kosovo via de civiele EVDB-missie en alle relevante communautaire instrumenten. De EU zal zich beijveren voor de totstandkoming van constructieve betrekkingen tussen Servië en Kosovo die broodnodig zijn voor een duurzame economische ontwikkeling in Kosovo. De werkzaamheden ten behoeve van de ratificatie en vervolgens de toepassing van de stabilisatie- en associatieovereenkomst die met Servië is gesloten, zullen worden voortgezet zodra alle nodige stappen zijn gezet overeenkomstig de conclusies van de RAZEB van 29 april 2008. Zolang niet alle lidstaten de stabilisatie- en associatieovereenkomst met Albanië, Bosnië en Herzegovina en Montenegro hebben geratificeerd, zullen interim-overeenkomsten van kracht zijn. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de volledige uitvoering van deze overeenkomsten door partnerlanden, alsmede aan de naleving van de SAP-criteria.

Trans-Atlantische betrekkingen

De trans-Atlantische betrekkingen zullen over de hele linie, in verband met politieke, economische en veiligheidsvraagstukken, worden geïntensiveerd. Er zullen bijzondere inspanningen worden gedaan om de samenwerking inzake klimaatverandering te intensiveren opdat in 2009 in Kopenhagen een nieuwe wereldwijde overeenkomst kan worden gesloten, alsook wat de samenwerking inzake energiezekerheid betreft. Vraagstukken zoals de oostelijke buurlanden van de Unie, de Westelijke Balkan, crisisbeheersing, conflictpreventie, terrorismebestrijding en bevordering van democratie en mensenrechten zullen ook op de trans-Atlantische agenda staan. Wat de VS betreft, zullen de drie voorzitterschappen nauwe betrekkingen met zowel de huidige als, vanaf januari 2009, de nieuwe regering blijven ontwikkelen. Extra energie moet worden gestoken in de uitvoering van het programma inzake economische samenwerking van 2007 en de dialoog over de regelgeving, zodat tijdens de EU-VS-top en de bijeenkomst van de trans-Atlantische Economische Raad concrete resultaten kunnen worden geboekt. Wat Canada betreft, zal de aandacht in het bijzonder uitgaan naar het verdiepen van de samenwerking op het gebied van crisisbeheersing en het aanhalen van de economische banden, onder meer op het gebied van de samenwerking inzake regelgeving, investeringen en diensten, intellectuele-eigendomsrechten en openbare aanbestedingen.

Rusland

De Unie zal ernaar streven het strategisch partnerschap met Rusland op basis van gemeenschappelijke belangen en waarden verder te ontwikkelen. Zij zal zich inzetten voor een op samenwerking gebaseerd partnerschap op het gebied van het buitenlands beleid en in veiligheidsaangelegenheden, alsmede op energiegebied. De inspanningen zullen gericht zijn op het onderhandelen over een nieuwe overeenkomst die een alomvattend kader moet bieden voor de betrekkingen tussen de EU en Rusland. Tevens zal verder worden gewerkt aan de uitvoering van de routekaarten voor de vier gemeenschappelijke ruimten. De toetreding van Rusland tot de WTO zal uitzicht bieden op het openen van onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst.

Afrika

Om ervoor te zorgen dat toezeggingen worden omgezet in concrete maatregelen zal de EU haar inspanningen toespitsen op de uitvoering van de gezamenlijke strategie EU-Afrika en het actieplan en daarbij de nadruk leggen op het strategische partnerschap en de verantwoordelijkheden aan beide zijden. Bijzondere aandacht verdienen de voorgenomen maatregelen op het gebied van vrede en veiligheid, ontwikkeling, energie, klimaatverandering, handel, mensenrechten, democratie en migratie en de maatregelen om aan de gestegen voedselprijzen en de gevolgen ervan het hoofd te bieden.

De voorzitterschappen zullen het onderhandelingsproces voor de sluiting van economische partnerschapsovereenkomsten met de Afrikaanse ACS-landen voortzetten.

De Unie zal zich blijven inzetten voor vrede en veiligheid in Afrika door de stabiliserings- en verzoeningsprocessen te steunen. Zij zal steun verlenen aan de Afrikaanse inspanningen om vrede en veiligheid tot stand te brengen door de politieke dialoog met de Afrikaanse Unie te intensiveren en bij te dragen tot de capaciteitsopbouw, in het bijzonder voor de planning en de uitvoering van de vredeshandhavingsmissies van de AU, en zal daarbij het beginsel van de Afrikaanse eigen inbreng eerbiedigen. Een bijzonder zorgpunt zijn de huidige conflicten in Sudan, Tsjaad en Somalië, de situatie in het gebied van de Grote Meren en het herstel na de conflicten in West-Afrika.

Midden-Oosten

De Unie zal alle inspanningen die gericht zijn op het bewerkstelligen van een alomvattende vrede in het Midden-Oosten steunen, samen met de internationale partners en de partners in de regio. De Unie blijft steun verlenen aan de partijen in het proces dat in Annapolis in gang is gezet, inclusief de uitvoering van de bestaande overeenkomsten, zoals de routekaart, en de resoluties van de VN-Veiligheidsraad op dit gebied. Er zal hoge prioriteit worden gegeven aan het verlenen van bijstand voor het herstel van de Palestijnse economie en institutionele opbouw, zodat de funderingen kunnen worden gelegd van een levensvatbare Palestijnse staat die naast en in vrede en veiligheid met Israël bestaat. Zoals tijdens de conferentie van Parijs is overeengekomen, is de EU bereid haar aanwezigheid en hulp ter plaatse op te voeren. De EU zal bijzondere aandacht besteden aan het bijdragen aan de rechtsstaat in de Palestijnse gebieden. De EU zal Syrië blijven aansporen in de regio een opbouwende rol te spelen, zowel ten aanzien van Libanon als, in breder verband, in het vredesproces; In het licht van de politieke ontwikkelingen zou kunnen worden overwogen de associatieovereenkomst met Syrië te ondertekenen. De Unie zal meehelpen de situatie in Libanon qua democratie en stabiliteit te verbeteren. De Unie blijft steun verlenen voor een veilig, stabiel, verenigd, welvarend en democratisch Irak waar de mensenrechten worden geëerbiedigd, en zal zich met dat doel bijvoorbeeld politiek meer engageren en het International Compact met Irak uitvoeren. Er komt een handels- en samenwerkingsovereenkomst. De Unie zal de ontwikkelingen in Iran nauwlettend volgen en haar tweesporenbeleid voortzetten en ernaar streven via onderhandelingen een oplossing voor de lange termijn te vinden voor de nucleaire kwestie. De EU zal haar betrekkingen met de Samenwerkingsraad van de Golf verder uitbouwen, en zal daarvoor onder meer binnenkort een vrijhandelsovereenkomst sluiten.

Centraal-Azië

Tijdens de 18 maanden gaat de EU verder met het uitvoeren van de strategie voor een nieuw partnerschap met Centraal-Azië, en wel op de zeven belangrijkste onderdelen ervan: mensenrechten, rechtsstaat, goed bestuur en democratisering; onderwijs, economische ontwikkeling, handel en investeringen; energie en vervoer; milieu en water; gezamenlijke bedreigingen en problemen; interculturele dialoog

Azië

De Unie zal bijzondere aandacht besteden aan het ontwikkelen en verstevigen van de betrekkingen met de partners in Azië. De dialoog in het kader van de ASEM zal worden geïntensiveerd, met het oog op de komende topbijeenkomst en ministeriële bijeenkomsten van de ASEM. De Raad zal zich toelleggen op het versterken van de samenwerking met multilaterale organisaties, in het bijzonder ASEAN, en zal daarvoor het gezamenlijke actieplan van de EU en de ASEAN uitvoeren.

In het geval van Japan zal de nadruk liggen op versterking van de politieke en veiligheidsdialoog alsmede op regionale samenwerking. In de dialoog met China zal vooral worden gewerkt aan het afronden van de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst en aan het verder ontwikkelen van het strategisch partnerschap inzake onder meer energie en klimaatverandering, politieke vraagstukken en ontwikkelingsvraagstukken, economische en monetaire aangelegenheden, intellectuele-eigendomsrechten en niet-tarifaire belemmeringen. De mensenrechtendialoog zal een belangrijk onderdeel blijven van de betrekkingen met China. In de betrekkingen met India zal de aandacht vooral uitgaan naar het verdiepen van de economische betrekkingen middels de vrijhandelsovereenkomst, de uitvoering van het actieplan en het maken van verdere vooruitgang in de onderhandelingen over een nieuwe kaderovereenkomst. De betrekkingen met de Republiek Korea zullen draaien om het sluiten van de vrijhandelsovereenkomst en de onderhandelingen over een nieuwe kaderovereenkomst. De banden met afzonderlijke landen in Zuidoost-Azië zullen worden aangehaald middels de sluiting en uitvoering van de bilaterale partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten en een vrijhandelsovereenkomst met ASEAN of mogelijk anderszins met afzonderlijke landen. De drie voorzitterschappen zullen de ontwikkelingen in Birma/Myanmar actief volgen en de inspanningen van de EU en de VN, die willen helpen bij de overgang naar democratie, steunen. De Unie zal de ontwikkelingen in Zuid-Azië nauwlettend volgen. De Unie zal de politieke dialoog met Afghanistan op basis van de gezamenlijke verklaring van de EU en Afghanistan intensiveren en het Compact met Afghanistan uitvoeren. Ook blijft de EU in Afghanistan een actieve rol spelen middels de EUPOL-missie. Er zal aandacht worden besteed aan de politieke ontwikkelingen in Pakistan. De ontwikkeling op het Koreaanse schiereiland zullen van dichtbij worden gevolgd en het zespartijenoverleg zal worden gesteund als zijnde de manier om een vreedzame oplossing voor de nucleaire kwestie te vinden.

Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

De betrekkingen met Latijns-Amerika zullen worden ontwikkeld, en dan vooral middels de verdere uitvoering van de conclusies van de vijfde topbijeenkomst van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied met de EU in Lima, en met als doel de volledige voorbereiding van de zesde topbijeenkomst. De nadruk zal worden gelegd op het organiseren van de volgende ministeriële bijeenkomst van de EU en de Groep van Rio. Er zal verder worden onderhandeld om te komen tot associatieovereenkomsten met Mercosur, Centraal-Amerika en de Andesgemeenschap. De betrekkingen met Brazilië en Mexico zullen worden verstevigd en er zal aandacht worden besteed aan de ontwikkelingen in Bolivia, Colombia, Cuba, Haïti, Nicaragua en Venezuela.

EVA

De betrekkingen met de EVA-landen zullen verder worden uitgebouwd door middel van het sluiten van nieuwe overeenkomsten. De drie voorzitterschappen zullen ernaar streven de samenwerking met de EVA-landen te verbeteren. In de EER-Raad zullen belangrijke beslissingen worden genomen. De samenwerking met Zwitserland zal op een aantal terreinen vooruitgang boeken.